

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petič vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod veča mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjako uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Novi angleški predlogi

Najnovejši angleški posredovalni predlog predvideva ustanovitev nove demilitarizirane cone, ki bi obsegala del francoskega in nemškega ozemlja

London, 18. marca. r. Napetost, ki je dosegla na včerajšnji tajni seji sveta DN vrhunec ob izjavi francoskega zunanjega ministra, da bo zapustil svet DN in predlagal francoski vladi takojšnjo mobilizacijo, je danes zelo popustila. To je predvsem posledica dejstva, da je Nemčija naposled pristala na to, da pošlje svoje zastopnike na zasedanje sveta DN, ki se bodo udeležili razprave o pritožbi Francije in Belgije zaradi kršitve lokarnske pogodbe. Nemški delegatje pod vodstvom Hitlerjevega zaupnika Ribbentropa prispejo v četrtek jutri zjutraj in se bodo udeležili že jutrišnje dopoldanske seje sveta DN. Ta okolnost zopet dopušča upanje, da bo naposled prišlo do kompromisne rešitve tega spora, ki zelo resno ogroža svetovni mir.

Angleški posredovalni predlog

London, 18. marca. z. Angleška vlada je imela včeraj dolgotrajno sejo, na kateri je Eden podrobno poročal o položaju. Vlada je obširno razpravljala o novih posredovalnih predlogih, ki jih naj predlaga Eden Franciji in Nemčiji. Podrobnosti tega predloga še niso v celoti znane, doznavajo pa se, da predvidevajo naslednje predloge:

1. Ustanovi naj se vzdolž cele francosko-nemške in belgijsko-nemške državne meje nevtralen, demilitariziran pas, ki bi obsegal enako širok pas francoskega, in nemškega ozemlja.
2. Ta demilitarizirani nevtralni pas naj pride pod kontrolo mednarodne policije, ki naj jo organizira Društvo narodov. V upravnem pogledu bi bili Francija in Nemčija tudi na tem ozemlju suvereni.

3. V demilitariziranem pasu Nemčija ne sme imeti svojih posadk niti graditi kakršnihkoli utrd. Francoske že obstoječe utrdbe se ne smejo povečati, ne modernizirati, niti kakor koli ojačati.

Pariz, 18. marca. z. »Echo de Paris« ki velja za glasilo francoskega generalnega štaba, piše danes, da smatra te predloge za razdružljive s častjo francoskega naroda. V pariških krogih tudi dvomijo, da bi Nemčija pristala na tak kompromis.

Nočna konferenca lokarnskih držav Na poti h kompromisu med francoskim in angleškim stališčem

London, 18. marca. z. Sinoči ob 22. so se delegati lokarnskih držav sestali ponovno k seji, ki je trajala do 1. zjutraj. Razpravljali so o predlogu belgijskega ministrskega predsednika Vanzeelanda, ki ima za cilj, da omogoči kompromis med francoskimi in angleškimi predlogi. Splošno se smatra, da je delo že zelo napredovalo in da so odstranjene že mnoge ovire za sprejem angleškega načrta. Vendar pa se še ne ve, ali bo mogoče priti do končnega ugodnega rezultata. Z uradne strani ne dajejo nikakih obvestil o vsebini angleškega načrta. Po za-

sebnih vesteh, ki jih je breba sprejeti z največjo rezervo pa zamisel angleškega predloga predvideva načrt resolucije, ki jo je treba predložiti svetu DN in v katerem se izrecno oboja enostranska odpoved lokarnskega pakta. Ta načrt resolucije poziva Francijo in Nemčijo, naj predložita Haške-mu sodišču spor zaradi lokarnske pogodbe, ki je nastal zaradi stališča Nemčije, da lokarnska pogodba ni v skladu s pogodbo med Sovjetsko Rusijo in Francijo. Zdi pa se, da v angleškem predlogu ni ničesar o tem, kaj bi bilo treba storiti.

Rusija odklanja diktaturo Nemčije

Oster govor Litvinova na sinočnji seji sveta DN

London, 18. marca. z. V vseh diplomatskih krogih danes živahno komentirajo oster nastop ruskega delegata Litvinova na včerajšnji seji sveta DN. Litvinov je nastopil proti temu, da bi se Hitlerjevi predlogi tako rekoč vsilili vsem ostalim državam. Sveta DN je zastavil vprašanje, ali bo res dovolil, da bo ona prevzela hegemonijo nad vsem evropskim kontinentom. So ljudje, ki verujejo, da nemška ponudba o paktu nenapadanj za 25 let izvira iz ljubezni do miru, pri tem pa pozabljajo, da ravno lokarnska pogodba, ki jo je Nemčija odpovedala, pomeni tak mirovni pakt. Zdi se, da hoče Nemčija razdeliti Evropo na dvoje ali pa še na več delov, da bi dobila svobodne roke in delati z enim proti drugim. Pokazati ji moramo, da naše obtožbe niso brez podlage in zato ne moremo istočasno povratek Nemčije v DN smatrati za doprinos k miru. Hitlerjevi predlogi so za sedaj pravi ekvivalent borbe proti narodom in državam, ki jih jaz zastopam. Brutalna prekinitev mednarodnih pogodb in zvenketanje s sabljo se ne dajeja eni državi privilegija, da lahko diktira celi Evropi svoje pogoje in izbira države, s katerimi se bo pogajala. Pristaši miru imajo vsaj toliko pravice, da stavijo predloge o miru kot tiste države, ki kršijo pogodbe. Mi smo za splošno varnost vseh narodov v Evropi in smo odločno proti miru, ki pomeni vojno. Rusija bo sprejela vse obveze, ki jih bo predlagal svet DN.

London, 18. marca. z. V vseh diplomatskih krogih danes živahno komentirajo oster nastop ruskega delegata Litvinova na včerajšnji seji sveta DN. Litvinov je nastopil proti temu, da bi se Hitlerjevi predlogi tako rekoč vsilili vsem ostalim državam. Sveta DN je zastavil vprašanje, ali bo res dovolil, da bo ona prevzela hegemonijo nad vsem evropskim kontinentom. So ljudje, ki verujejo, da nemška ponudba o paktu nenapadanj za 25 let izvira iz ljubezni do miru, pri tem pa pozabljajo, da ravno lokarnska pogodba, ki jo je Nemčija odpovedala, pomeni tak mirovni pakt. Zdi se, da hoče Nemčija razdeliti Evropo na dvoje ali pa še na več delov, da bi dobila svobodne roke in delati z enim proti drugim. Pokazati ji moramo, da naše obtožbe niso brez podlage in zato ne moremo istočasno povratek Nemčije v DN smatrati za doprinos k miru. Hitlerjevi predlogi so za sedaj pravi ekvivalent borbe proti narodom in državam, ki jih jaz zastopam. Brutalna prekinitev mednarodnih pogodb in zvenketanje s sabljo se ne dajeja eni državi privilegija, da lahko diktira celi Evropi svoje pogoje in izbira države, s katerimi se bo pogajala. Pristaši miru imajo vsaj toliko pravice, da stavijo predloge o miru kot tiste države, ki kršijo pogodbe. Mi smo za splošno varnost vseh narodov v Evropi in smo odločno proti miru, ki pomeni vojno. Rusija bo sprejela vse obveze, ki jih bo predlagal svet DN.

Nemirna Španija

Madrid, 18. marca. AA. Havas poroča: Iz Albaceta, da je tamkaj prišlo do novih težkih izredov. Izgovarjajo se, da so bili napadeni njihovi pristasi, so levičarji zažgali cerkev sv. Janeza Krstnika in gledališče Capitol. Skušali so zažgati tudi poslopje krajevnega katoliškega lista, toda mestna garda je lahko preprečila to dejanje.

Koliko plačuje Anglija za svoje posredovanje?

Anglija igra ta čas ulogo posredovalke in države, ki so podpisale lokarnsko pogodbo, ne zborujejo v Ženevi, kakor je bilo prvotno določeno, temveč v Londonu. Neki londonski list poroča, da ima Anglija samo s to premetstvitvijo zasedanja okrog dva milijona dinarjev stroškov.

Pol stoletja že deluje CMD, danes pa je za pol stoletja!

Anglija odklanja sankcije

London, 18. marca. z. Okrog 200 poslancev je prisostvovalo sinočnji seji zunanje političnega odbora poslanske zbornice. Na seji se je obširno razpravljalo o mednarodnem položaju v zvezi z lokarnsko pogodbo in pogajanj z Nemčijo. Ni pa mogoče izvesti nikakih podrobnosti o poteku te seje, ker so se morali vsi navzoči obvezati, da bodo čuvali podrobnosti v najstrožji tajnosti. Izvedlo se je le toliko, da se je zunanje politični odbor spodnje zbornice izrekel odločno proti temu, da bi se zaradi Porenja uvedle proti Nemčiji kakršnekoli sankcije.

Göring:

Kar delamo doma, vas nič ne briga!

Köln, 18. marca. z. Vojni minister Göring je sinoči govoril na shodu, ki se ga je udeležilo 15.000 ljudi. Med drugim je podčrtal: Mi nečemo vojne in hočemo živeti v miru. Naše čete so prišle v Porenje in bodo tam ostale. Mi se bomo pogajali z drugimi, kar pa delamo doma, druge nič ne briga!

Tajna misija vojvode Koburškega

Berlin, 18. marca. z. Vojvoda Koburški, ki je v sorodstvu z angleškim kraljevim dvorom, je včeraj v tajni misiji odpotoval v London. Vojvoda je danes odpotoval z berlinskega letališča s posebnim letalom v London.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Vremenska poročila

z dne 18. marca

Bistrica Boh. jezero po stanju danes: —2 C. jasno, mirno, snega v dolini ni. Koča na Triglavskih jezerih po stanju danes: —8 C. suh, zrnat sneg. Triglavski dom na Kredarici: —10 C. suh, zrnat sneg. Staničeva koča: —10 C. suh, zrnat sneg. Orožnova koča na Črni Prsti: —7 C. snega 200 cm, zgoraj suh, zrnat sneg. Koča oskrbovana v soloto in nedeljo. Bled Jezero po stanju danes: —2 C. jasno. Gorjše po stanju 17. t. m.: —4 C. lahko oblačno, severni veter, na 35 cm podlagi 5 cm pršica, smuka prav dobra. Poljuka po stanju 17. t. m.: —6 C. jasno, na 150 cm podlagi 10 cm pršica, smuka idealna. Kranjska gora po stanju danes: —5 C. barometer se dviga, jasno, mirno, 10 cm srenja, smuka dobra. Rateče po stanju danes: —5 C. barometer se dviga, jasno, mirno, 10 cm srenja, smuka dobra. Vrsič, Krnica, Tamar po stanju danes: 130 cm snega, zgoraj pršič, smuka prav dobra. Jesenice po stanju danes: v dolini snega ni, Krivavec po stanju 17. t. m.: —6 C. 85 cm snega, zgoraj zrnat. Koče po stanju 17. t. m.: —6 C. podlaga 100 cm, novega 10 cm, pršič, solčno, smuka odlična. Zelenica po stanju 17. t. m.: —6 C. jasno, malo vetrovno, 20 cm pršica na podlagi, smuka odlična. Velika Planina po stanju 17. t. m.: —4 C. jasno, solčno, na podlagi 85 cm srenja 6 cm novega snega, sneg zrnat, smuka prav dobra. Menina Planina po stanju danes: —8 C. 10 cm novega snega na 100 cm podlagi, jasno, mirno, smuka prav dobra. Pohorje po stanju danes: Klopni vrh: —2 C. pooblačilo se je, mirno, 10 cm pršica na 25 cm podlagi, smuka dobra. Koča na Pesku: —3 C. pooblačilo se je, mirno, 15 cm pršica na 40 cm podlagi, smuka idealna. Senjorjev dom: —5 C. pooblačilo se je, 20 cm pršica na 60 cm podlagi, smuka odlična. Peca po stanju danes: —4 C. pooblačilo se je, mirno, 140 cm pršica, smuka prav dobra. Moriška koča na Golteh po stanju 17. t. m.: —5 C. jasno, solčno, mirno, 70 cm srenja, smuka prav dobra.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA

(Devize z všteto premijo 28-5%) Amsterdam 2968.15 - 2982.76. Berlin 1750.63 do 1764.51. Bruselj 735.61 - 740.67. Curih 1424.22 - 1481.29. London 215.09 - 217.15. Newyork 4299.32 - 4395.64. Pariz 287.98 do 289.42. Praga 180.69 - 181.80. Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.35 - 9.45.

Jutri bo v senatu interpelacijska debata

Beograd, 18. marca. p. Senat je imel danes dopoldne kratko sejo. Po odobritvi zapisnika je takoj prešel na dnevni red, to je na razpravo o mednarodnih konvencijah. Po preditanju poročila odbora, ki je konvencije proučil, je povzel besedo ministrijski predsednik dr. Stojadinović, ki je v kratkem govoru obrazložil pomen teh konvencij in prosil, naj jih senat odobri. Konvencije so bile nato soglasno sprejete in seja zaključena.

Prihodnja seja senata bo jutri dopoldne ob 9. z naslednjim dnevnim redom: 1. Interpelacija senatorja Timotijevića in tovarišev o splošni politiki vlade; 2. in.

terpelacija senatorja Majstorovića in tovarišev o gradnji javne bolnice v Splitu. Zaradi jutrišnje interpelacijske debate vlada za jutrišnjo sejo senata v vseh političnih krogih izredno zanimanje.

Finančni odbor senata je danes nadaljeval proračunsko razpravo. Danes dopoldne je bil na dnevnem redu proračun notranjega ministrstva. Minister dr. Korošec je poča pred senatnim finančnim odborom zelo obširen ekspezo, o katerem se je nato razvila še obširnejša debata, v katero je posegel tudi senator g. dr. Albert Kraemer.

Venizelos umrl

Pariz, 18. marca. AA. Bivši grški ministrijski predsednik in vodja grških republikancev Venizelos je davi ob 8.50 preminul.

Pariz 18. marca. z. Kakor se doznavajo iz rodbinskih krogov je stanje na smrt obbolelega Venizelosa brezupno in vsak čas pričakuje njegovo smrt.

Pred par dnevi se je prehladil in je dobil pljučnico. Zaradi visoke starosti je po mnenju zdravnikov ne bo prebolel. Pred

treh dnevih je bil še toliko pri močeh, da je napisal poslanec grškega parlamenta Rufosu pismo, v katerem priporoča svojim pristajem naj podpro prizadevanje kralja Jurija za konsolidacijo Grčije. Pismo končuje: Ob koncu svojega življenja kličem iz vsega srca: Naj živi kralj vseh Grkov Jurij II!

Eleutherios Venizelos je bil rojen 23. avgusta 1864 v Murniasu pri Kanciji na otoku Kreta. Po gimnazijskih študijah je dovilnišni juristični fakulteto v Atenah. Kot odvetnik se je naselil na Kreti in postal l. 1887 pristasi protiturskega gibanja, ki je zahtevalo priključitev otoka h Grčiji. Ko se je ta želja izpolnila, je postal Venizelos vodja opozicijske narodne stranke. L. 1910 je postal ministrijski predsednik in je pri naslednjih volitvah vedno dobival veliko večino. Na njegovo pobudo se je l. 1912 ustanovila balkanska zveza proti Turkom. Ko je izbruhnila svetovna vojna, se je prostovoljno umaknil kot ministrijski predsednik in zunanji minister in je na naslednjo post nadaljevala prijazno politiko nasproti antanti. Po l. 1920 je nastopil prostovoljno prognanstvo v južni Franciji, ko se je pa borba med republikanci in monarhisti l. 1923 postрила, se je vrnil v Atene in prevzel vodstvo vlade. Pozneje se je zopet umaknil iz političnega življenja. Najnovejši dogodki, ki so ponovno vzpostavili na Grškem monarhijo, so ga spet postavili v sredo političnega življenja. Toda visoka starost mu ni dopuščala da bi se zopet aktivno udeleževal. Ostal je v inozemstvu, kjer je sedaj v visoki starosti preminul.

Italijani in Abesinci se bombardirajo z demantiji

Adis Abeba, 18. marca. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča: Abesinska vlada demantira vesti, da so se začela pogajanja med Rimom in Adis Abebo. Abesinska vlada izjavlja določno, da se bo borila proti neprijatelju dotlej, dokler ne osvobodijo svojega ozemlja. Pristala bo samo na pogajanja na temelju pakta DN. Kakor se izve, je k Abesincem zbežalo 5000 Azibulavov, ki so bili plačani in oboroženi od Italije. Položili so prisego abesinskemu cesarju.

Rim, 18. marca. AA. Stefani demantira vesti iz abesinskega vina, da se je plemo Asaim pobunilo proti Italijanom in da so italijanske vojne ladje streljale na upornike. Najboljši demanti zato je pač to, da je Asaimara 300 km od obale in je tako ni mogoče bombardirati z vojni ladij. Adis Abeba, 18. marca. Včeraj so italijanska letala uničila abesinsko letališče pri Kvoramu. Uničena so tudi vsa letala, ki so bila na letališču.

Važna novost za radijske poslušalce

Ilustrirana tedenska revija za radio, gledališče, film in modo »Naš valc«, je uvedla posebno prilogo: »Po opernem svetu«. Dolgo so radijski naročniki, ki poslušajo oddaje domačih in inozemskih postaj, pogrešali za radijskega poslušalca prirejene izvirne takozvanih repertoarnih oper, ki so stalno na sporedu radijskih postaj. Na željo svojih naročnikov je radijska revija »Naš valc« uvedla to prepotrebno prilogo. Nova številka »Našega valca« prinaša vsebinsko literaturo Straussove opere »Kavaler z rožic«, ki jo bo v kratkem oddajala ljubljanska oddajna postaja. Vsebinska je podana skrbno in obširno, opisan je vsak posamezen nastop, tako da odpade pri poslušanju opere v radiu ono večino vpraševanje, kaj hoče sedaj naenkrat tenor, kaj bas, kaj pomeni ta zbor itd. Le točno poznavanje besedila omogoča poslušalcu, da sledi operi z zanimanjem in da oddajo res z užitek posluša. V vsaki številki »Našega valca« bo v bodoče izšel po en izvirček in v enem letu bodo naročniki revije imeli najlepši in najbolj priročen vodnik po opernem svetu.

govori s parnikom »Normandie«; Jugoslovenska ura v chicaskem radiu WWAE; Poljski radio in spominke oddaja za maršalom Pilsudskim; Slike k oddajam ljubljanske postaje; Slike jugoslovenskih napovedovalcev; Naročniki nemškega radija; Nesrečna v življenju, srečna v radiu je številka 13; Prva telefonska televizijska prog; Mikroločnik; Iz novih filmov; Stevensonov roman v slikah »Zlati otok«; Reportaža »Med potujočimi igralci«.

Programska priloga: Na 32 straneh prinaša »Naš valc« točne in pregledno urejene sporede vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, srednjih in dolgih valovih, izrpane izvirke najzanimajših opernih, operetnih, kulturnih in zabavnih oddaj in dnevno časovno razporednico, ki mora zadovoljiti še tako razvajenega poslušalca. »Naš valc« izide vsak petek v Ljubljani. Mesečna naročnina znaša 12 Din. Zahlevajte se danes, sklicujoč se na to objavo, brezplačno in brezplačno na ogled en izvod. Pišite na naslov »Naš valc«, Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Na smrt obsojeni Velčev prosi za pomilostitev

Sofija, 18. marca. AA. Polkovnik Damjan Velčev in major Stančev sta poslala kralju Borisu prošnjo za pomilostitev.

Kaj je z Norvežani?

Pojasnijo JZSS na izjavo Birgerja Ruuda zastopniku agencije Avale

Ljubljana, 18. marca.

Današnji listi so priobčili poročilo agencije Avale, čije zastopniku je dal Birger Ruud posebno izjavo, v kateri pravi med drugim, da je bila med norveško in jugoslovensko smučarsko zvezo sklenjena posebna pogodba glede prireditve v Planici. Glede na to vest smo se obrnili na predsedstvo naše vrhovne smučarske inštanse JZSS, ki nas je naprosilo, da objavimo naslednje pojasnilo:

»Glede vesti v listih izjavlja JZSS, da savez ni sklepal nobenih pogodb glede tekem v Planici z norveškim savezom niti s katerikoli drugim savezom. Letošnja prireditev je bila v rokah Udruženja smučarjev Planica ki je vodilo vse razgovore s povabljenimi savezi na podlagi predhodnega odobrenja JZSS.

Iz tega torej sledi, da je JZSS pri tej stvari popolnoma neudeležen in da njega ne zadeva nobena krivda, če so se morda pripetile nerodnosti. Birger Ruud govori v svoji izjavi zastopniku Avale, da je norveški savez prejel vabilo za tekme na srednji skakalnici. Po naših informacijah je ta Ruudova trditev popolnoma resnična. US Planica je v resnici povabila saveze, češ da se bo v soboto vršilo konkurenčno tekmovalje na srednji skakalnici, v nedeljo pa bodo izvenkonkurenčni skoki na veliki skakalnici. Toda Ruud je v svoji izjavi zastopniku Avale menda pozabil povedati — ne vemo zakaj — da je US Planica naknadno obvestilo vse prizadete

saveze, da se tekmovalje na srednji skakalnici zaradi pomanjkanja snega ne more vršiti in da se bodo tekme zato vršile na veliki skakalnici. Norveški savez je tudi za to skakalnico dal svojim tekmovalcem dovoljenje in sicer z omejitvijo, da smejo skakati le s skrajšanim zaletom, ki bo dovoljeval skoke do največ 80 m. US Planica lahko vsak čas dokaže svojo trditev s potrebnimi dokumenti in dopisi, ki jih je prejelo od Norga SKI Forbunde.

Zakaj je torej g. Birger Ruud vse to zamočkal, nam ni znano, da se pa marsikaj slutiti. Na vsak način ni tukaj nekaj v redu in vse kaže, da Norvežani niso igrali z odprtimi kartami. V tem nas se prav posebno potrjuje dejstvo, da so Norvežani imeli na dan 15. marca, torej iste, ga dne, ko je bila tekma v Planici, doma skakalno tekmo na novo zgrajeni skakalnici. Skakali so z izjemo bratov Ruud in Andersena najboljši norveški skakači. Zmagal je Kongsgaard s skokom 94 m, še dva druga tekmovalca sta pa dosegla prav tako skoke preko 90 m. Kongsgaard je tvegaj vse, da bi preskočil 100 metersko znamko in je v resnici dosegel 96,5 m, a je pri tem padel. Iz tega torej sledi, da so Norvežani hoteli na vsak način preprečiti, da bi Planica pred njimi dosegla 100 metersko znamko in da bi bili sami deležni te časti. Tu bo torej tical glavni vzrok neprimernosti, ki so nam jih tudi letos delali Norvežani in zato nas kakršnekoli izjave ne morejo zadovoljiti, ker so je izmikanje in prikrievanje prave resnice.

Koroški mecen dr. Karol Pečnik

Umrl je 6. marca na Dunaju, star 68 let — Nekaj podatkov iz njegovega življenja

Ljubljana, 18. marca.

Danes teden so spremenili koroški rojaki na šentpetersko pokopališče v Grazu — k zadnjemu počitku svojega mecenca zdravnika dr. Karla Pečnika, ki je umrl na Dunaju v 69. letu starosti. Pokojni je bil rojen v znani Janežičevi hiši v Lesah na Koroškem. Njegova mati je bila sestra slavnega slovenskega prof. Antona Janežiča, nadstavnega zdravnika dr. Valentina Janežiča, vpojenega nadporočnika in ravnatelja Mohorjeve družbe v Celovcu Simona Janežiča. Njegov oče je bil preveč domačin v Lesah ter vzgojil strogo v nacionalnem duhu svojih šest otrok, med njimi dr. Zvonka Janežiča, zdravnika na Bledu, Gimnazijo je študiral pokojni v Celovcu, medicino pa na Dunaju, kjer je moral zaradi piličnih denarjih sredstev stopiti v občinsko službo, obenem je bil pa vpisan na medicinski in filozofski fakulteti. Z Dunaja je odšel pozneje na univerzo v Dresden, kjer je bil promoviran.

Služboval je najprej v sanatoriju v Meranu, odkoder je odstopoval v Aleksandrijo in ustanovil z drugimi slovenskimi izseljenci slovensko društvo »Nika«. Že leta 1897 se je jel oglašati iz Egipta v goriskem listu »Soča«, kjer je objavil znamenite gospodarske in politične članke. Začel je pisati in se boriti zoper takozvano aleksandrinarstvo. V slovenskih listih posebno v goriskem »Soči« in ljubljanskem »Slovenskem listu« je napisal mnogo gospodarskih člankov zlasti o možnosti izvoza našega lesa v Egipt. Dal je pobudo, da so se slovenski mizarji v Solkanu na Goriskem organizirali v mizarstvo združenje, ki je imela mnogo odjemalcev v Egiptu. Dal je pobudo, da so na Goriskem začeli saditi rumeni majsiki krompir, ki so ga izvažali ne le v Egipt, temveč tudi na Češko in drugam. V Aleksandriji je bil znan privatni zdravnik. Ob letu 1904 ali 1905 dalje je deloval v Kairu, kjer je bil solastnik lekarne. V Egiptu se je tudi seznanil s svojo poznejšo soprogo Marijo, rojeno Vogelmaier, doma iz Lienz, ki je umrla pred leti na Dunaju, 23. novembra 1911 se je preselil v Trst, kjer je ostal do leta 1915.

V Jugoslaviji je nastopil mesto sreskega zdravnika v St. Jurju ob južni železnici. Ko se je začela razvijati Rogaska Slatina, je ustanovil na bližnji gori »Janina« svoj sanatorij. Pred leti je opustil zdravniško prakso ter se preselil s soprogo na Dunaj, kjer je bil marljiv član slovenskega krožka. Koroške pa ni nikoli pozabil.

Vsako poletje je preživel med slovenskimi Korošci v Rožu ter jih vzpodbujal k vztrajnosti in borbi za slovensko stvar. Spisal je tudi več knjig in brošur v slovenskem in nemškem jeziku, politiki in o zdravljenju pljučne tuberkuloze ter o značilnih kopalnih v Egiptu. Kot filozofski talent je bil poliglota. Poleg slovenskih jezikov in nemščine je glado govoril angleško, francosko in arabsko. Na prošnjo avstrijske vlade je pred vojno sestavil nemško-slovensko slovnico. Izdal je tudi slovensko-slovensko za Nemce, ki je doživela dve izdaji. Leta 1925 je izdal »Studentovo samopomoč« v rožanskem dialektu. Leta 1928 pa brošuro »Naši dialekti« v slovenskem in nemškem jeziku.

To je v glavnih potezih življenje in delo tega odličnega koroškega rodoljuba, ki je svojo slovensko Koroško tako ljubil, da je zapustil vse svoje premoženje v kulturne namene koroških Slovencev. Lani poleti je bival kakor navadno vsako leto v Lesah, kjer živi njegovi sestri Avgusta poročena Fuger in Terezija poročena Obilnik, zavedni koroški Slovenci. Prišel je za nekaj tednov na obisk k svojemu bratranču

zdravniku dr. Janežiču na Bledu. Kot predsednik Osrednjega odbora Kluba koroških Slovencev me je poklical k sebi in mi dejal:

»Koroški Slovenci so danes hudo preganjani, mnogo trpijo radi svoje narodnosti. Odlodil sem se, da jim po svojih močeh pomagam v tej stiski. Napraviti hočem dan testament — vse svoje premoženje zapušчам za oživitorenje kulturnih potreb koroških Slovencev — svoj sanatorij na Jamini pri Rogški Slatini pa zapušчам Klubu koroških Slovencev. To je bila tudi želja moje pokojne soproge Mary. Napraviti ustanovo dr. Karla Pečnika in njegove soproge Mary rojena Vogelmaier.

Ustregel sem njegovi želji. Mnogo, mnogo je tisti dan dr. Pečnik govoril in razmišljal o koroškem manjšinskem problemu. Ob odhodu mi je naročil naj ponesem pozdrave našemu borcu za koroško pravdo vladnemu svetniku Lileku v Celje, katerega knjige o koroškem problemu je tedaj dr. Pečnik prebiral.

Od tega ni minulo še dobro leto. Velikega dobrotnika koroških Slovencev ni več. S svojo plemenito odločitvijo si je postavil večni spomenik nad koroškimi Slovenci. Večna slava in zahvala plemeniti moži in njegovi soprogi, ki sta vse svoje imetje določila v kulturno-nacionalne svrhe.

Dr. F. J.

Pojasnijo Sokola I. na Taboru

k članku »Kako so gospodarili v Ljubljani«, priobčenem v št. 35 »Slovenca« z dne 6. marca 1936.

Za gradnjo Sokolskega doma na Taboru je delovalo posebno »Društvo za zgradbo«. Prvotni gradbeni program je vseboval ureditev takšnega nejavnega kopalnice, ki bi zadostovalo potrebam društvene telovadelišč pripadnikov. Pred odločitvijo o tem vprašanju pa je društvo prejelo dopis mestnega magistrata z dne 26. junija 1926, s prošnjo, da »poda pismeno izjavo, pod kakšnimi pogoji bi bilo pripravljeno prirrediti projektirano kopalnico v prizemskih prostorih svojega doma na Taboru tako, da bi bilo dostopno tudi širši javnosti.« Društvo se je temu vabilu odzvalo z izjavo z dne 12. julija 1926. S tem pričetka pogajanja so bila končana s pogodbo, ki jo je takratni vladni komisar odobril z odlokom z dne 16. januarja 1928. S to pogodbo se društvu niso priznale vse upravičene zahteve, dasi je na inicijativno mestne občine gradilo moderno, vsem zdravstvenim zahtevam ustrežajočo javno kopalnico ter je s tem znatno preokarčilo svoj prvotni investicijski in gradbeni program.

S to žrtvijo je društvo mnogo pripomoglo k zdravstvenemu napredku vzhodne Ljubljane in okolice. Po razidu »Društva za zgradbo« je prešel Sokolski dom na Taboru v last Sokola I., ki je tudi s svoje strani mnogo pripomogel k zdravstvenemu napredku vzhodne Ljubljane in okolice, kjer zlasti prebivajo neimoviti sloji, ki so navezani na uporabo javnih kopalnic. Javno kopalnico na Taboru je od zgraditve doma odprto brez predsklada leto in dan. Sokol I. z velikimi napori prenaša ogromno bremena, ki so mu ostala po gradnji doma. Ogromen del teh bremen je bil društvu povzročen ravno z razširjenjem kopalniškega programa. Vendar se je društvo vedno zavedalo zdravstvenih nalog, ki jih izpolnjuje tudi potom svojega jav-

nega kopalnice. Vso dobo od otvoritve 1. 1927. dalje se je v tem kopalnišču brezplačno kopalo vsak tečen povprečno 600 družstvenih mladine, večinoma šolarjev in dijakov. Pri kopanju se ne more nihče prehladiti, ker je kopalnice zaprto in vedno primerno ogreto. Iz teh ugotovitev in dejstev izhaja, da je pripadek mestne občine odteljan s povzdigo zdravstvenega napredka in da je naše društvo, oziroma njegov lastniški prednik z zgraditvijo javnega kopalnice na Taboru doprinesel temu napredku žrtve, ki ne zasluži nobene graje. Uprava Sokola I.

Prihod francoskega poslanika

Ljubljana, 18. marca.

Danes ob 9.37 se je z beograjskim brzo vlakom pripeljal v Ljubljano predstavnik francoske republike na našem dvoru g. grof Robert du Dampierre. Pred prihodom vlaka so se na kolodvoru zbrali predstavniki oblasti tako podban dr. Majcen, župan dr. Adlešič, francoski konzul g. Remerand, zastopniki Francoskega instituta p. Oton Zupančič, tajnik prof. Jaklič, prof. Detela, lektor francosčine na univerzi prof. le Croix, generalni direktor TPD Juillard, dr. Grasselli in številni drugi.

Takoj po privozu vlaka je g. poslanik izstopil, na kar ga je iskreno pozdravil župan dr. Adlešič, poudarjajoč, da smo Slovenci že od nekdaj gojili simpatije do bratske zaveznice države, a bela Ljubljana je bila pred 120 leti središče Napoleoneve Ilirije. Želel je zastopniku francoske republike kar najbolj prijetno bivanje v naši državi in zaključil z vzklikom »Vive la France!« Naše dame so soprogi g. poslanika poklonile več šopkov nagelj. nov.

G. poslanik se je za pozdrav in sprejem iskreno zahvalil in zaključil svoj govor z vzklikom: »Vive Ljubljana!« V spremstvu predstavnikov naših oblasti se je nato g. poslanik odpeljal v mesto. Prepričani smo, da bo odnesel g. poslanik iz Ljubljane kar najlepše vtise in želimo mu kar najprijetnejše bivanje med nami.

Dolenjsko obrtništvo v boju za obstanek

Novo mesto, 17. marca.

Dolenjsko obrtništvo na splošno je zašlo v hudo krizo, ki grozi popolnoma uničiti nekatere obrtniške stroke. Najhuje so pač prizadeti čevljarji, katerim hudo konkurira Bat'a ki jim grozi vzeti vse življenjske možnosti. Čevljarjem sledi krojači, ki jih tlačita konkurenca Tivarja. Istotako so po tu in iz tujem konkurenci prizadete tudi druge panoge obrtnega stanu, dočim stavbna in ključavničarska ter delona tudi kleparska obrt nimajo dela, ker se premalo zida. In tako bi lahko naštevali kar naprej težave obrtnega stanu. Videč svojo propast so se začeli tudi dolenjski obrtniki na vse kriplje truditi, da si zboljšajo položaj. Držgali so kvaliteto svojih izdelkov na najvišjo stopnjo ter tako postavili svoje izdelke v isto vrsto z inozemskimi ali celo še višje. Tega naša široka javnost nekoliko ne ve, nekaj pa vedeti noče. Se vedno ji je ljubše tuje, navidezno cenejše in boljše blago, kot pa izdelek domačega obrtnika, kateremu še ne zaupajo dovolj. Da bi domači obrtniki vsej javnosti pokazali, česa so zmogli, so se odločili prirediti stalne razstave svojih izdelkov. Da bi bolje uspeli, so se pričeli še bolj združevati v raznih obrtnih organizacijah. Pozabili so vse stare strankarske spore in postali zopet samo obrtniki, ki se bore za iste cilje. S tem korakom je bil postavljen trden temelj boljši bodočnosti obrtnega stanu in napredka.

V Novem mestu kot središču Dolenjske, odkoder naj dobivajo vse organizacije smernice za nadaljevanje dela, sta se združili pred kratkim dve močni obrtni organizaciji t. j. Obrtno društvo in pa novoustanovljena Obrtna zveza, ki šteje že danes okrog 200 članov, v enotno obrtno fronto, katere prvo delo bo velika obrtno-gospodarska razstava za časa gasilskega kongresa v Novem mestu od 4. do 13. julija. Vse dolenjsko obrtništvo bo tedaj stopilo na plan krepko združeno in bo pokazalo, kaj zmorejo pridne roke domačega obrtnika. Marširajo so pokazali obrtniki že leta 1934 z razstavo po novomeških trgovskih izložbah ter v letu 1935 z razstavo v hiši g. Kastelica, vendar so bile te razstave vse preveč raztrgane in zato niso dosegle popolnega uspeha. Nameravana razstava letos pa bo prirejena v enem poslopju, bo bolj enotna in povezana v celoto, k čemur bodo gotovo veliko pripomogli tudi naši gospodarski krogi, ki se bodo te razstave udeležili. Želimo le, da bi bilo to veliko obrtniško delo in prizadevanje za obstoj in procvit obrtnega stanu tudi kronano z največjim uspehom.

Okuženo sadno drevje

Litija, 11. marca.

Na sadnem drevju v Litiji in okolici se je pojavil ameriški kapar San Jose. Sresko načelstvo je odredilo obvezno škropljenje vsega sadnega drevja. Drevje škroplje pod nadzorstvom sreskega kmetijskega referenta in s pomočjo strokovnih moči z banovinskega veleposestva na Ponovičah. Posestniki pa morajo sami pripraviti svoje drevje za škropljenje. Z vej in debel mora jo odstraniti hrapavo skorjo, mah in lišja, je, najbolje na poseben podstavek ter nato vse zažgati.

Lastnikom sadnega drevja se bo zaračunalo škroplje po množini uporabe. Liter emulzije — Biljibrana — stane približno 0.50 Din. Onim posestnikom, ki plačujejo nad 50 Din neposrednega davka, se bo zaračunala emulzija po tržni ceni, plačati pa bodo tudi stroške škropljenja. Vse ostali pa bodo plačali za Biljibrano le dve tretjini tržne cene in stroške cepjenja. Posedniki naj gredo obratovnemu osebu uslužbu na roko. Obratovna oseba vodi samo evidenco o uporabi škropliva in po škropljenega sadnega drevja, odpadajoči stroški pa se naj plačajo v pisarni litijske občine.

Carinski inspektor Andrej Bole

Žrtev avtomobilske nesreče na Drenovem griču pri Brezovici

Ljubljana, 18. marca.

Na Drenovem griču pri Brezovici, kjer je bilo pred leti usodno srečanje potniškega avtobusa z vrhniškim vlakom, se je danes okrog polnoči zopet pripetila težka avtomobilska nesreča.

Kmalu po polnoči je bila ljubljanska reševalna postaja pozvana na pomoč v Log pri Drenovem griču, kjer so reševalci v neki hiši pobrali in vzele s seboj hudo ranjenega 36 letnega šoferja Fridricha Bertholda, rojenega v Pulju in stanujočega v Postojni, uslužbenega pri knezu Windischgrätz. Berthold se je pripeljal s carinskim inspektorjem Andrejom Boletom iz Planine pri Raku na starih 46 let. Šofer je pripovedoval, da sta bila oba dobre volje, ker sta popila precej vina. Spominja se samo to, da je Bole blizu Drenovega griča zagrabil za volan, češ, naj ne vozi tako hitro. Potem ga je zapustil spomin.

Posledice te Boletove nepremišljenosti so bile strašne. Avtomobil je z vso silo

treščil v občestni kamen, odtrgalo mu je desno kolo, nato ga je pa vrglo ob bližnje kolesu. Vso karoserijo je strahovito razdrojevalo, kjer je obvisel na levem zadnjem delu, prednji del je bil popolnoma zmečkan, a nesrečni Bole je odletel v velikem loku iz avtomobila in priletel v jarek, kjer je oblašal metev. Prebil si je lobanjo. Tudi šoferja je strahovito sunek vrgel iz avtomobila in priletel je na cesto. Potokel se je po obrazu, ki je ves zmesarjen in v nevarnosti je eno oko.

Pokojni inspektor Andrej Bole je bil tudi Postojanec, služboval pa je v Planini pri Raku, kjer je imel zelo odgovorno in naporno službo, saj je bil ena najprometnejših žil ob meji. Bil je oženjen in oče treh otrok, v službi vreden in splošno priljubljen uradnik, član Soko'a in raznih naprednih organizacij. Njegova smrt je vzbudila globoko sočutje zlasti med carinskimi uradniki, ki so zelo cenili uglednega moža.

Učiteljsko zborovanje

Ptuj, 14. marca.

Nedavno je zborovalo Učiteljsko društvo JUU Ptuj. Zborovanje je vodil podpredsednik društva g. Musek. Situacijsko poročilo je vsebovalo vrsto opozoril na važne tekoče dogodke, ki se sole in učiteljsva. Razmere v JUU so povoljne. Organizacija je krepko na delu za izpolnitve upravičenih učiteljskih želja. Skrbni in zahtevni sklepi k dopisom: 1. Posebni odsek VO v JUU bi organizacija cepil. 2. Naj se pravočasno predložijo predlogi k izvrševanju pravilnika o vršitvi verskih dolžnosti. 3. Za ureditev razmer JUU v saviški banovini se daruje 800.— Din. 4. Izstopivši člani naj plačajo članarino.

G. Jurančič je predložil z lepo zasnovanim predavanjem vsestransko osvetljeno in pretehtano sliko o sebiški krvi zajednici (zadrugi). Hotel je po osebnih doživljajih in opazovanjih rešiti vprašanje »Ali napravi srečnejšega in boljše človeka individualno ali zadržano gospodarstvo?«. Povečal je poslušalce v duhu iz poraznih prilik domače vasi preko zgodovinskih odnosov in razvoja človeštva do patriarhalnega in levega snovanja srb. hrv. zajednice, ki ustvarjajo gospodarsko in duševno svoboden človeka, ki je dela tudi v zgodovini nesebične like junakov, opevanih v resnično globokih narodnih pesmih ter očevala samobitnost jugoslovanskega naroda.

Medicinec g. Branko Šalamun je pojasnjeval potrebo zboljšanja mladinske zaštite od katere pričakujejo v zvezi z gospodarsko obnovo ter s pomočjo trdne vere, volje in znanja mnogo uspehov in koristi za naš narod. Podal je iniciativo za ustanovitev tipičnih vasi (opazovalnih) po prilike ptujskega sreza v svrhu nabiranja potrebnega gradiva za uspešno delovanje v tem pravcu. Hvalevredna je njegova pobuda in delovanje akademikov na tem področju za napredek našega naroda. Ob koncu je razdelil šolam razne strokovne knjige, nakar je g. podpredsednik zaključil lepo uspešno zborovanje.

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

18. marca sredo: Tuje dete, Red A.
19. marca četrtek: ob 20. Pesem s ceste. Izven. Cene od 10 Din navzdol.
20. marca petek: ob 15. Goljemanov. Dijaška predstava po cenah od 10 Din navzdol. Ob 20. strokovno-jagnje. Red Četrtek.
21. marca sobota: Družinski oče. Red B.

Pri današnji predstavi »Tuje dete« igra vlogo študenta Jakova g. Jerman.

Opera

Začetek ob 20. uri

18. marca sredo: Faust, Red Sreda.
19. marca četrtek: A propos, kaj dela Andula? Izven. Cene od 30 Din navzdol.
20. marca petek: Zaprti. (Generalika)
21. marca sobota: Kavalir z rožo. Premiera. Izven.

Premiera Straussove opere Kavalir z rožo bo v soboto 21. t. m. Delo je znano po krasnih melodijah predvsem po raznih znamenitih valčkih motivih in po slajni svojih instrumentalnih. Najtežje in največjo partijo Ohsa polje g. Betetto, kavalir z rožo je g. Gjurgjenac, maršalka ga. Kogojeva, Zofija pa g. Ribičeva, njen oče g. Janko. Komični par ga. Poličeva in g. Banovč. Krčmar je g. Franci. Premiera Straussove opere Kavalir z rožo je pomemben dogodek v zgodovini naše opere. Vodstvo upraviteljstva je v rokah dr. Švare in režiserja Debeve. Premiera je izven.

SPORT

— Opozorilo. V soboto in nedeljo 21. in 22. t. m. bodo na Rožici tekme za državno prvenstvo in alpski kombinaciji. Cenj. občinstvo opozarjamo, da so za ta dva dneva v skalaski koči na Rožici rezervirana že vsa ležišča za tekmovalce in funkcionarje. Ostali gostje naj v petek in soboto izjemoma prenočujejo pri Sv. Križu ali na Jesenicah. T. K. Skala, podružnica Jesenice.

Kolesarska podzveza: Za četrtek 19. t. m. akcije se sestane v prostorih gostilne Kadič, Tyrseva cesta ob 10 uri, na katero se poziva vsi vozači A in B grupe. Poročilo podzveznega delegata o glavni skupščini in delovanje o tekočem letu.

— Redni letni občni zbor T. K. Skale, podružnica na Jesenicah bo v petek, dne 20. t. m. ob pol 20. uri v hotelu Paar na Jesenicah, s občinskim dnevnim redom.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 18. marca. Katoličani: Ciril Jer. škof. Budimir.

DANASNJE PRIREDITVE

Jutri: Četrtek, 19. marca. Katoličani: Sv. Jožef, Slavojuž.

Kino Matice: Petrograjske bele noči.

Kino Ideal: Mačje šape.

Kino Sloga: Svet brez maske. Matineja.

»Divji mustang« ob 14.15.

Kino Union: Ne pozabi me! Matineja.

»Oprostite, zmotila sem se« ob 14.15.

Kino Siska: Sen zimske noči.

III. javna produkcija gojenecv državne.

ga konservatorija ob 18.15 v Filharmonični dvorani.

Društvo »Pravniki«: Predavanje g. dekana dr. Metoda Dolence. O pravnem položaju neporočenih življenjskih drugov ob 18. v justični palači, dvorana št. 79.

Predavanje mrs. Henry Andrews ob 18. v beli dvorani hotela Union. O osebnosti v sodobni angleški literaturi.

Podružnica SVD: Predavanje g. Frida Lenarda. O vzgoji špallnega drevja ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE

Kino Matice: Petrograjske bele noči.

Kino Ideal: Mačje šape.

ZKD: Veleturist ob 11. dopoldne v Mat.

Kino Sloga: Svet brez maske. Matineja.

»Divji mustang« ob 10.30.

Kino Siska: Sen zimske noči.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartus, Mo. ste, Zaloška cesta.

Jutri: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gospodarska cesta 10, Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

Šolska poliklinika v Ljubljani

Ljubljana, 18. marca.

Pod nadzorstvom mestne šolske poliklinike je bilo letos 4200 učencev in učenek. Prostor mestne šolske poliklinike so že 5 let v I. nadstropju Mestnega doma ter obsevanje z višinskimi solncem in čakalnice. Prejšnji prostori v pritličju istega poslopja so se izkazali kot premajhni, površ se pa čakalnica pozimi ni dala kuriti. Baš zaradi tega so bili novo adaptirani prostori v prvem nadstropju. So pa premajhni tudi ti prostori.

Mestni zdravniki so na razpolago šolskim zavodom s strokovnimi nasveti glede šolske in vzgojne higijene. V času rednih zdravniških preiskav imajo zdravstvene naprave in predavanja, ki deo vedno zanimajo.

V šolski polikliniki se zdravijo vsi nepremočni otroci brezplačno in dobe tudi zdravila na račun mestne občine.

Deca, ki je zavarovana po položaju svojih staršev v raznih bolniških blaginjah, se sicer zdravniško preišče in se dajo tudi staršem nasveti, v svrhu zdravljenja pa jo pošljejo k pristojnim blaginjam.

V smislu pravilnika o zdravstveni zaštiti deca, se vodi od 1. 1931. tudi predpisana zdravstvena kartoteka za vse pod nadzorstvom stoječe deca. V 1. 1931. je bilo ob priški rednih zdravstvenih preiskav preiskanih 2417 šolskih otrok. Pri tej priški so bile ugotovljene sledeče glavne napake v zdravstvenem razvoju, ki jih navajamo po odstotkih: Pomanjkljivost telesne čistote 27.1, kožne bolezni 3.1, nabitost sprednje membrane okostja 7.2, bolezni srea 17.5, bolezni pljuč 7.1, bolezni oči 11.7, napake v nosu in uših 2.3, defektno zobovje 57.1, defekti žrebnice in nebnice 17.2, zatekost mezojeve žleze 19.3, povečana ščitna žleza 9.6 in druge bolezni 17.4. Kakor se vidi je naša šolska deca v splošnem še dokaj zdrava, a se to stanje v bodoče sprico nadzorstva še zboljšalo.

Zabava na plesu

Ona: ali veste, da je na Havajskih otokih leto in dan vedno enako lepo vreme.

On: Rad bi vedel gospodična o čem se tam ljudje pogovarjajo.

Sreča

Profesor pravi svojemu prijatelju med pogovorom o starih časih: Pomislil kaj bi se zgodilo, če bi jo vzel za ženo. Bila bi srečna, a jaz bi bil oženjen.

Svoboda si je treba priboriti

Lepa spominska akademija naših vojnih dobrovoljcev

Predsednik Zveze dobrovoljcev slepi pod-
polkovnik Lujo Lavrič

Ljubljana, 18. marca.
Snoči naši dobrovoljci v dvorani Kazine, je bila ena najlepših prireditev, kar smo jih videli zadnje čase. Zdržala je zastopnike vseh sloj ter je bila v resnici demokratska. Program je bil tako posrečen izbran in izveden, da je napravila prireditev najmočnejši vtis.

Dvorana je bila povsem zasedena. Podij v ospredju je zavzela vojaška godba. Sprednja stena je bila okusno drapirana in krasila jo je trobojnica in kraljeva slika. Ko je prišel divizionar general Nedeljković, je godba zaigrala pozdrav. Kot uvod v prireditev je pa godba zaigrala Jenkovo uverturo Kosovo. Dirigiral je kap. Zivanović. Za prva koncertna točka je dosegel najlepši uspeh. Posebej je treba naglasiti, da je bila prireditev v umetnostnem pogledu v resnici na visoki, kakor so takšne prireditev le redko.

Slovenski častniki dobrovoljci v Odesi leta 1916. — Prva vrsta spodaj od leve na desno: dr. Milko Gnezda (umrl), Rudolf Trusnovič, dr. Joža Ravnik, Jože Gole, prof. Ignacij Voštar, Drago Fonda, Rudolf Andoljšek (padel v Rusiji). Druga vrsta od leve na desno: Srečko Lapajne, ing. Vladislav Gržina, Pavel Golia, Drago Mikuz, dr. Jakob Stefančič, Milko Jug, Vladimir Koblar (padel v Dobruđi), ing. Josip Urbančič. Tretja vrsta od leve na desno: Ernest Sorčan (ubili so ga Madžari v Rusiji), dr. Stan-ko Erhartič (umrl), Ljudevit Vagaja, ing. Fedor Štajmer, dr. Janko Kotnik, prof. Ciri-til Peternel, Janko Kolur, Srečko Jeras. Četrta vrsta od leve na desno: Jože Zupancič, dr. Josip Erat, Franec Bračič, dr. Gasper Pekle, Ivan Žgajnar (izginil v Ru-siji), N. Kolaric, N. Batagelj. Peta vrsta od leve na desno: Jože Velmar, dr. Jože Er-menc, Anton Albert, Anton Jakopec, Josip Rožman, ing. Ignacij Vidic.

Predsednik sreske organizacije dobrovoljcev J. Jeras je pozdravil občinstvo pred mikrofonom. Ni govoril — kakor pravimo — papirnato; s primerom, kako je postal slovenski fant ob izbruhu svetovne vojne dobrovoljec, je prikazal živo dejstvo moč dobrovoljskega pokreta in izreden pomen I. srbske dobrovoljske divi-zije, ki je s svojimi borbami v Dobruđi položila temelj veliki Jugoslaviji. Govor-nik je toplo pozdravil vse navzočne, po-sebej pa še vojnega tovariša s solunske fronte, francoskega konzula Remeranda, dobrovoljca ing. Mišnovskega, českoslova-škega konzula, in zlasti še prisrčno pred-sednika Saveza ratnih dobrovoljcev slepega podpokovnika L. Lovriča, ki je v bor-bah v Dobruđi izgubil oči. Občinstvo je te odlične goste verno pozdravilo. Go-vornik ni pozdravil še posebej izredno

Štrukelj obsojen na 18 mesecev

Ljubljana, 18. marca
Razprava proti Ivanu Štruklju je trajala večeraj vse dopoldne in je bila ob pol 13. prekinjena, nadaljevala se je ob 16. ob 18 pa je bila razglazena sodba. Dopoldne so bile zaslišane številne priče, zlasti pa oško-dovanci, tak Angela Zuljeva, Ana Smuko-va, Ana Kupčeva in Edvard Mesenel, ki pa v obtožbeno niso spoznali požigalec in tudi niso imeli direktnega dokaza proti njemu. Spoznali sta ga le sestre Franciska in Marija Završek. Kajti v noči na 30. no-vembra sta ga videli, ko se je na kolesu odpeljal takoj potem, ko sta pogasili ogenj v Završkovem kotelcu. Odpeljal se je proti kotelcu Kadunčeve, kjer je kmalu začelo goreti. Iste noči je gorelo tudi v približno 100 m oddaljenem kotelcu Ivana Dremlija. Popoldne je bil zaslišan učeelnik barjan-skih gasilcev Ivan Vrbinč, ki je povedal,

številnih zastopnikov društev in ustanov, saj jih je bilo okrog 60. Med njimi smo opazili brigadnega generala Jovanoviča, zastopnika bana načelnika Hubada, za-stopnika mstne občine podžupana dr. V. Ravniharja, zastopnika predsednika apela-cijskega sodišča dr. Gradnika, zastopnika univerze univ. prof. E. Spektorskega, na-čelnika štaba polkovnika Kellera, proto Budimirja, zastopnika sokoistva E. Gangla, predsednika JC lige dr. E. Stareta, pred-sednika Bolgarske lige R. Pustoslemska, zastopnika ZKD Hitra, zastopnika »Pre-poroda« Megušarja in Kocjančiča in dru-gre.

Prave triumfe je žel Slovenski vokalni kvintet, ki je zapel pri prvem nastopu Marinkovičev »Na Adriju« in Maroltov »Vojaske bobne«. Pri drugem nastopu so pa zapeli več narodnih pesmi in čeprav je bilo tik pred zaključkom prireditve ter že zelo pozno, vendar je občinstvo vprav bur-no zahtevalo ponavljanja.

Slavnostni govor je imel prof. E. Turk. Govoril je približno celo uro. Podal je lep obris dobrovoljskih pokretov aploh v predvojni Srbiji, natančno pa je opisal razvoj ter nastanek I. srbske dobrovoljske divizije, njene borbe v Dobruđi in pre-boj solunske fronte. Naglašal je, da si zdaj po 18 letih od ustanovitve naše države marsikdo ne more več niti predočiti, kaj je žrtvoval pred 20 leti slovenski dobrovoljec v bojih za našo svobodo. S plastičnim orisom dobrovoljskega pokreta, z živim prikazom idealizma mladine, ki se je ne glede na vse ovire in žrtve oklenila vne to velike ideje, tiste mladine, ki je iz nje izšel Avgust Jenko (padel pri Dobruđi) in Gabriel Princip — oznanjevalec novega načela — je ožaril dobrovoljsko idejo z ognjem čistega rodoljublja. In ko je tako jasno pokazal na največje žrtve, ki so bile potrebne za ustvaritev Jugoslavije, je opo-vozil še na eno žrtve in na narodno svetišče. Oplenac. Samo eno zapoved moramo izpolnjevati — »Čuvajte Jugoslavijo!« S plamenčastimi besedami je razložil izob-šten pomen te velike zapovedi — občinstvo je poslušalo posvetilne besede kralju Zedini-

Jubilej vrle žene

Ljubljana, 18. marca.
Leta teko, kar neopazeno se jih ubere toliko, da pravijo o človeku, da je prileten ali celo star. V bežnem življenju, v peha-nju za vsakdanjim kruhom nikomur ni prijetno misliti na stara leta. Človek bi rad bil vedno mlad, čeprav življenje ni posebno prijetno, saj je mladost tako le-pa baš zato, ker je vihrava, ker v nji še vse kipi in sili vedno naprej, vedno kvišku. Lepa je pa tudi starost, če je bila pred njo lepa mladost, ker lahko človek s pono-som in prijetnim občutkom, da je hodil v ravno pot, pogleda nazaj na svoja mlada leta. Zato je prav, da imamo v življenju mejnike, ob katerih obstanemo sami in pogledamo nazaj, obstanemo pa tudi naši prijatelji in znanci, da nam toplo stisnejo roko in zapuste osrečujočo zavest, da nam tudi naprej skozi življenje ne bo treba stopati samim, osamljenim brez moralne opore.

V prijaznem Mengešu je praznovala več-raj 75 letnico rojstva naša zvesta naročni-ca, članica in podpornica številnih društev, znana dobrotnica revežev gospa Jo-sipina Janković, rojena Plahuta. Slavljenj-ka je bila rojena 17. marca 1861 v Kamni-ku. Kot 19 letno dekle se je poročila s po-sestnikom in ključavničarskim mojstrom Ivanom Jankovičem v Mengešu. Njen mož je bil znan daleč naokrog kot soliden obrt-nik. Imela sta 16 otrok, od katerih živi še 5 hčera in vse so dobro priskrbjene. Leta 1910 ji je smrt ugrabila moža, ostala je sama kot rednica svojih otrok, pa ni kloni-la pod težo tega udarca. Krekpo je pri-jela za delo in še danes vzorno vodi sama trgovino in posestvo. Svoje hčere je vzgo-jila strogo v narodnem duhu, tako da lahko z zadovoljstvom gleda na sadove svojega marljivega dela.

Srečno dobri, vrli slavljenki želimo, da bi jo ohranila usoda v sreči in zadovoljstvu do skrajnih meja človeškega življenja!

Miha Maleš razstavlja

Kranj, 18. marca.
Na Jožefovo ob 11. dopoldne bo otvor-jena v dvorani hotela Stara pošta razstava del našega znanega, mnogo obetajočega si-karja Miha Maleša. Otvoril jo bo g. dr. Rajko Ložar, ki bo v soboto na Ljudski univerzi predaval o Maleševi umetnosti. Razstava bo odprta do nedelje 29. t. m. Dr. Ložarjevo predavanje v gimnazijski telovadnici bodo pojasnjevale skioptične slike. Predavanje se prične ob 20.

Prepričani smo, da bo tudi Kranj poka-zal veliko zanimanje za Maleševu umetnost in tako še bolj utrdil svoj sloves ne samo gospodarskega, temveč tudi kulturnega središča naše lepe Gorenjske.

Iz Zagorja

— Občinske njive bo tudi letos oddala občina v najem. Prednost imajo dosedanj najemniki. Razdelitev se to začela 23. 1. m. ob 14. uri na mestu, na kar že danes opo-zarjamo.

— Surov spopad. V nedeljo okoli polnoči je prišlo v Toplicah do bučnega razračuna-vanja med tremi moškimi, ki so bili ravnopravni vinjeni, da se z nožem, ki je igral važno vlogo, ni zgodila nesreča. Dva ože-njena rudarja sta napadla nekega mlajšega radi neke ženske. Fant je odnesel laž-je poškodbe na glavi, na roki pa ima pre-zano kilo in je odšel v bolnico. Prelep bo imel še posledice od strani ravnateljstva rudnika. Baje bodo prelepači reducirani in so bodo morali izseliti iz rudniških stano-van.

— Avtobusno podjetje Govejšek ne pa Dnovšek, kot je bilo pomotoma objavlje-n, začne vožnjo k jutranjim vlakom s 15. marcem.

SREČKE

državne razredne loterije

A. REIN I DRUG ZAGREB

Gajeva 8 - Illica 15

Žrebanje: 7. in 8. aprila t. l.

Trboveljski pevski praznik

Proslava 5 letnice obstoja trboveljskega
društva »Zarja«

Ljubljana, 18. marca
V Trbovljah, v črni dolini, torb za vsak-danji, težko prisluzeni kruh, kronanih z ne-prestanimi redukcijami delovnih dni, je ču-dovito in skoraj neverjetno razširen smi-sel za petje in godbo, ki ju goje z brezpri-merno ljubeznijo, z nenavadno poživalno-ostjo, s katerimi se večina naših mestnih zborov ne more preveč ponaziti. Preprič-vačen dokaz moje trditve je nudil nedeljski pevski koncert povodom 5 letnice obstoja trboveljskega delavskega pevskega društva »Zarja«, čigar člani so izključno delavci, mladi fantje, vsi navdušeni za našo pesem, ki se po trudopolnem delu v rudniku zni-rajo po večkrat na teden okoli svojega pevo-vodje g. R. Dolničarja in se posvečajo po-vsem resno študiju skladb za moški zbor. Koncert so otvorili z E. Adamičev »Rudar-sko himno«. Društveni predsednik g. Hote-šek je nato kratko orisal razvoj in napredek društva, ki šteje danes 45 izvršujočih in 30 podpornih članov. Ustanovitelju društva g. Rotarju in pevovodji g. Dolničarju so v zahvalo in priznanje poklonili diplome.

1) Pevsko društvo Loški glas iz Lok pri Zagorju je tudi še mlado in ne more dobiti pevovodje. Poučuje ga sedaj g. Grm, orga-nist na L. Gori, ki hodi k zboru dvakrat na teden po dve uri daleč. Društvo ima 21 pevcev — zopet sama mladina. Pevski ma-terial ni slab, tenorji so nekoliko šibki, v falzetu dobri, pojo pa kultivirano, dinamično lepo odtehtano. Pevovodja je umen in miren. P. Jerebova »O kresu«, je ugajala.

2) Pevsko društvo »Humc« iz Laškega (24 pevcev, pevovodja g. Gobec) je odpele V. Mirkovo »Jutro«, mojo »Skranjčku« in Gob-čovo učinkovito »Smo fantje«. V zboru so mladi glasovi, I. tenor je malo prisiljen, II. nesiguren, basi so polnozvočni, pevovodja rutiniran, dirigira brez nepotrebnega ma-hanja po zraku. V »Skranjčku« se je bari-tonist lepo uveljavil, da je imel soloparti-jo izpremenjeno, pa tudi v zborovskem pat-ru so bile nedovoljene korekture.

3) Trboveljski oktet. Sami izbrani pevci, lepih glasov, izvrstno vpeti, vajeni čiste in-tonacije in dinamičnih fines. Naprej so se postavili z Adamičev izvrstno skladbo »Mla-

da mi je draga«, kateri je priznani barito-nist g. ing. Verbič s svojim mehkim, kraso-zvenim glasom pripomogel do uspeha. Tu-di v moji »Nageljni roki« se je prav tako odlikoval, dočim je pel zbor občutno in decentno spremljal solista. A. Forsterjev »Spake« ni lahka skladba, zahteva izoblastnih glasov in dramatično prednašanje. Oktet jo je zapel z vervo in elanom.

4) Po odmoru, ki pa ni trajal predolgo, nas je pozdravil s pesnijo moški zbor trboveljskega »Zvona« pod izkušenim in prizanim vodstvom pevovodje g. O. Molla. (26 pevcev) Renome, ki ga to društvo po zasluženju uživa že dolgo vrsto let je bil zopet potrjen. Vizgla je Adamičeva pršena Fantovska, prijeten dojem pa ostavila istega skladate-lja »Serenada« z baritonistom solom (g. ing. Verbič). Še društveni mekani zbor nam je ognivil, z markantno ritmiko zapel posve-čen M. Tajevičev »Veselo poperke«, ki jih je na burno zahtevo občinstva moral po-noviti.

5) Končno je pokazala se »Zarja« svoje zmožnosti z F. Juvančevim »Sopanom« in Adamičev »Zdravico«. Mladi zbor je mu-zikalno čudovito siguran, zveni polno, zvo-no, v intonaciji se mu le prav redkokrat ma-lenkostono ponesreči, poje navdušeno in sa-mozavestno. Ni imel malo truda in potrplje-nja g. pevovodja R. Dolničar, predno je zbor uveljbal do tako ubranega petja. Vsa čast društvu in njenim!

6) Skupni zbori (80 pevcev) so mogočno zapeli D. Jenkovo davorijo »Što čutiš Srbi-ne lužni«. Zarja — pa s spremljevanjem or-kestra I. Zajceva — u toj, ki so jo morali tudi ponoviti.

Na koncertu sta zastopala Hubadovo žu-po JPS njen starešina g. dr. Ancoj Svigelj, ki je v zaslonitem govoru »Zarja« k polletni-či čestitil in pevovodja, skladatelj g. Zor-ko Prelovec. Jubilant so pa čestitali tudi za-stopniki sodelujočih društev. Humc iz Laškega celo s pozlačnim vencom. Dvorana Sokolskega doma, našto polna je po nasto-pu vsakega društva odmevala od plaskanja in odobravanja, ki naj bo vsem sodelujočim v ponos in priznanje za njihovo plemenito, idealno kulturno delo.

Petrograjske bele noči

Ljubljana, 18. marca
Snoči je bila v Matici premiera znamenitega filma »Petrograjske bele noči«, muzi-kalne drame, ki je bila režirana po zname-nitem delu največjega ruskega pisatelja Do-stojevskega. Pred nami vstaja Rusija iz leta 1860. Film nam slika pretresljivo usodo mlade-ga nadarjenega volnista, pravega umet-nika po božji volji, ki ga pa konservativni svet ne razume in noče razumeti. Narod poje z njim, a glasbeni kritiki ga odkla-njajo. Godi se mu kakor mnogim genijem, ki niso mogli prodreti zaradi svoje umet-nosti in ker niso hoteli kloniti pred voljo drugih. Godi se mu kakor slovitemu sklada-terju Georgu Bizetu. ki mu je zlobna kritika tako razgrzala premiero opere »Carmen«, da dolgo ni prišla več na površ-je in da je mojster zaradi zagrenjenosti kmalu umrl. A vendar je danes »Carmen« eno največjih del operne literature in na repertoarju vseh gledališč sveta. Prav tako se je godilo Pucciniju od premieri opere »Boheme«, ki sta jo odklonili publika in kritika, in zaničevan je bil Wagner, ko je zapustil opero in komponiral muzikalne drame. Svet je vedno rad in tudi še danes nasleda šarlatanom, zlasti pa v umetnosti, in to vidimo tudi v filmu, kjer žanje brez pomembni in nenadarni violinist slavo in uspehe po vsem svetu, a resnični umetnik pa strada in propada. Toda prava umetnost le prodre in zmaga in umetnik triumfira: ko odhajajo izgnanci v Sibirijo, pojejo nje-govo pesem »Zemlja smrti«. To je njegova najlepša nagrada, največji triumf.

Film je glasbena umetnina in mojstrsko režiran, delo režiserja širokega pogleda, ki nima predsodkov. V njem nastopa elita ru-skih filmskih umetnikov, glumcev, kakor smo jih videli le pri Hudožestvenikih.

Strelci so zborovali

Ljubljana, 18. marca
V prostorih Oblastnega odbora NO v šen-lenburgovi ulici se je vršil te dni ob lepi udeležbi članstva redni občni zbor Ljub-ljanske strelske družine. Otvoril je zbor predsednik g. Milan Sterlekar, ki je po zdravju predlagal udanostno brzojavko Nj. kralju Petru II. in pa zahvalno brzojavko ministru vojske in mornarice, ministru za telesno vzgojo naroda, komandantu drav-ske divizijske oblasti, komandantu 40. p. p. ter upravi Strelskega saveza v Beogradu. V nadaljem je omenjal razne težkoče glede na današnjo krizo in brezposelnost, ki pa ne smejo ovirati dela za širjenje vi-teškega strelskega sporta. Zato poziva nav-zoče, naj se tudi v bodoče pogumno oprime-jo dela za strelski pokret.

Tajniško poročilo je podal g. Boris Roš. Ljubljanska družina je postavila za letoš-njo okrožno strelsko tekmo ekipo, ki je prav častno zastopala družino pri strelskih tekmah, na katerih je od šestih ekip od-nesla prvo mesto. Poleg celotne ekipe pa so se držali zelo dobro tudi posamezni čla-ni, tako da je bilo poleg ekipe obdarovanih še 14 strelcev, med njimi narednik vodnik Anton Djapič, kot najboljši strellec na na-rodni tarči. Med damami, ki so tudi v prav lepem številu tekmovali, pa so imele lepe uspehe ga. Držaj Štefi, ga. Miličeva, in gđc.

Iz Stične

— Ceste grade. Od Mekinjad nad Stično grade kmetje v lastni reči t. j. s kulovom cesto do Dobrave in Pristave. Nekaj ma-lega je k temu pripomogla občina. 2 kret po 200 Din pa je poslanec g. Mravljec za to izposloval. Tudi iz Stične na Malo Do-bravo grade cesto pod nadzorstvom samo-stana. Ta bo v kratkem dovršena. Tako si naši ljudje znajo pomagati sami brez več-jih podpor od strani države ali banovine, da obšne ne omenjamo, ki je preterna, da bi mogla ta dela financirati in tako vi-dimo, da je Stična že zadostno povezana s par dobrimi cestami z okoljskimi vasi, ki leže visoko v hribih.

— Nova hišica bo zrasla v kratkem pod Studenčkim klancem proti St. Vidu, kate-re lastnik — črko in soboslikar g. Kovčič že kopije temelje.

— Čuje se zopet o javnih delih, nam-reč o regulaciji Višnjice. Mnogo se je že o tem govorilo in pisalo, tako da bi Višnja-ka mogla biti že zregulirana prav do Ornega morja, pa je vedno kaj »vmes«. Zadržna novica, ki ji pa nič kaj radi ne verjamemo: v kratkem se z deli prične.

— Pred kolektorjem so mofci vrt na ce-sto odrezali do širine ceste, tako da je se-daj z njo vzporeden, obenem so ga ogradi-li z cementno ograjo. Za olepšavo in promet prostora pred kolektorjem je to bilo po-rebno.

— Dramski odsek Sokola Ivančna gori-ca nam je dvakrat v kratkem času v obli-ki prireditve dokazal svojo intenzivno de-lavnost. Vidi se, da je vodstvo v pravih rokah in tako uspehi ne izostanejo. 22. m. bo šel pa še Smarčar malo zabavat.

— Od stiškega samostana gor proti No-gradu pa grade križev pot. Pot bo precej črna. Brezposelnost se je s tem nekoliko zmanjšala.

PRIPRAVILI SMO OGROMNO IZBIRO ODLIČNO IZDELA- NIH OBLAČIL BOLJŠE KAKOVOSTI, TODA ZELO POCENI!

Traincoat impregniran Din 385.—
Boljša vrsta, stalna barva « 580.—
Obleka iz blaga samo . . . « 235.—
Sportna obleka samo . . . « 345.—

Dobra kamgarn obleka Din 385.—
Vettni suknjič (Windjacke) 129.—
Sportne pumparce samo Din 48.—
Boljša kvaliteta . . . « 95.—

Prima sportni suknjič Din 95.—
Posebna izbira modnih blaz « 75.—
Sportni klobuki . . . « 42.—
Krasna izbira sport srajc « 32.—

Specialno lepa izbira kvalitetnega
sukna za obleke po meri, ki jih
izdelujemo najprecizneje po zadnji
modi.

ANTON IN
VLADIMIR
PRESKER

Ljubljana
Sv. Petra cesta 14
telefon 38-83

Ali se bo angleški kralj oženil?

To vprašanje zanima vso angleško javnost — Nevest ni
mnogo na izbiro

treba pomisliti, da kraljevska ženitev ni samo svatba družice, zvonjenje, pojedina, napitnice itd. temveč tudi važen politični dogodek. Zato ima pri taki poroki zelo vplivno besedo angleško zunanje ministrstvo, ki bi zelo težko preneslo, če bi se hotel angleški kralj oženiti recimo z rusko veliko kneginjo ali nemško princeso.

Tako vidimo, da ostanje samo še skandinavske države, ki politično in versko ustrezajo vsem zahtevam, da bi si mogel angleški kralj v njih poiskati nevesto. Težava je v tem, da izbira v izbira v Skandinaviji ni posebno velika. Rezen dveh hčer prince Harolda danskega, ki jih pa Edvard VIII. nikoli ni poznal, je bila tu pred letom dni svobodna še švedska princesa Ingrid, ki se je pa poročila z danskim prestolonaslednikom. Ta princesa je slovela zadnja leta zato, ker je večkrat napol oficijelno razglasila svojo zaroko z angleškim prestolonaslednikom in z vojvodo Kentom. Dalje sta tu dve danski princesi in na nju se obračajo očij angleških poročnih računarjev z največjimi nadami. To je v prvi vrsti Irena, sestra Jurija grškega, zelo lepa svetlih las in modrih oči. Prihujljenost angleškega ljudstva si je pridobila lani s tem da se je peljala lani na počitnice na Škotsko v III. razredu s svojo sestro Katarino, ki je njena najresnejša rivalinja za morebitno poroko z Edvardom VIII. Princesi Katarini je namreč 23 let, tudi ona je zelo lepa in ima angleško vzgojo, kar ni brez pomena. Govori se pa tudi o Evgeniji grški, hčeri prince Jurija. Nikjer pa ni rečeno, da si mora kralj Edvard VIII. poiskati nevesto baš v vladarski hiši. Angleški kralj je pokazal že opetovano v svojih zasebnih zadevah veliko odlično voljo, da bi se ne mogli čuditi, če bi se sploh ne oženil, ali pa če bi si poiskal nevesto v angleški aristokraciji.

Vse za ženo

Hrabri Abesinec Boboboli je stopil v globokem zaklonu na bojišču pred kralja kraljev. Globoko se mu je poklonil in dejal: »Vase Velikanstvo, o junaki Lev Judejski, že tri mesece nisem videl svoje žene. Ali smem najpomembnejše prositi za teden dni dopusta?« — Cesar je namreč obrvi in dvignil roke proti železobetonskem oknu. — Kaj si zblaznel Boboboli? Zdej, ko divjajo krvavi boji, ti vendar ne morem dati dopusta. — Veliki Lev Judejski, moja žena bi bila tako srečna tako vesela. — Tedaj se je za hip zamislil potomec kraljice Sabo in modrega Salomona, čigar duh mu je položil na jezik besede: Hočem te uslišati, hrabri borec, in izjemoma ti dovolim teden dni dopusta, če mi prineseš čim prej svojo vlačurjo strojno puško. — Prinesem ti jo, Velikanstvo. — Je zliknil Boboboli ves srecen in že je odhitel po stopnicah iz cesarjevega zaklona. Solnce se ni zašlo za goro, ko je prinesel Boboboli v abesinske strelske jarko novo italijansko strojico in se istega večera je z dovoljenjem generalnega štaba odhajal na velibodu na dopust.

Ko mu je potokeel dopust, se je vrnil na bojišče, toda kmalu je zopet stopil pred

kralja kraljev in se globoko priklonil, rekoč: »Velikanstvo, moja žena me je bila tako vesela, da prihajam znova prosi za teden dni dopusta. — Prinesi strojico in dobiš ga, je odgovoril cesar. In zopet se predno je zašlo solnce za gore, je prinesel Boboboli v abesinske strelske jarko novo italijansko strojico. In isto se je ponovilo v kratkem času tretjič, četrti in celo petič. Tedaj je poklical cesar v svojo utrudo vojske, kolikor jih je imelo prostora in vpričo njih je proglasil hrabrega Bobobola za raso. Ko sta pa ostala sama, ga je vprašal: Zdej mi pa povej, kako si mogel odnesti Italijanom toliko strojice? — To je kaj enostavno modri Lev Judejski. V italijanskih strelskih jarkih je bil askar, ki je tudi hrepenel po lepi mladi ženi doma in tako sva si zamenjavala strojice.

Najdražje ceste

Pregled gradnje državnih avtomobilskih cest v Nemčiji ob koncu januarja nam nudi zanimiv pogled v stroške teh javnih del. Do konca januarja je bilo zgrajenih 115 km teh idealnih avtomobilskih cest. Zgradi jih nameravajo 7.000 km. Grade jih že dve leti in pol, pa so jih zgradili šele 115 km, letos jih pa hočejo zgraditi še 150 km. Zdej je v gradnji 1890 km avtomobilskih cest, toda na mnogih odsekih so se dela komaj pričela.

V začetku so računali, da bodo znašali stroški za en kilometer avtomobilske ceste en milijon mark. Do konca januarja so pa potrošili že 729.000.000 mark. Događeni del avtomobilskih cest je veljal 200.000.000 mark, kar pomeni, da so stroški skoraj dvakrat tako visoki, kakor se je računalo prvotno. To so najdražje ceste na svetu, so pa seveda najlepše. Upanje, da bo z gradnjo teh cest odpravljena brezposelnost, se je uresničilo tudi samo deloma. Na gradnji avtomobilskih cest je bilo zaposlenih v januarju okrog 67.000 delavcev ter 6500 predelavcev in uradnikov.

Hitlerjev govor in novinarji

Rimski listi poročajo iz Zengeve, da so plačali novinarji v 48 urah po senzacionalnem Hitlerjevem govoru o odpovedi ločarske pogodbe nad 88.000 švicarskih frankov na telefonskih pristojbinah. Rekord je dosegel ruski dopisnik, ki je govoril z Moskvo 1 uro in 13 minut. Za hrvojake je izdalo Društvo narodov v tem času 18.400 švicarskih frankov, novinarji pri DN pa nad 25.000. Največ je plačal za brzojavko kitajski poročevalec. Za prvo informacijo Pekinga je plačal 290 frankov. Oddajna postaja DN, ki služi brezplačno delegacijam poedinim državam, je delala nepretrgoma 48 ur in ponesla v svet nad 20.000 besed. Ker smo že pri številkah, jih lahko omenimo še nekaj. Bar Društva narodov mora biti Hitlerju zelo hvalen. Bil je namreč dobro zaseden in gospodje so pojedli v njem v dveh dneh 800 obloženih kruhkov, popili pa 1470 skodelic kave, 723 čajev, 380 cocktailov in 1524 čašic vermuta. Dejstvo, da je italijanski vermet za polovico prekošil čaj, priča, da se je veter sankcij zasul že tudi v Društvo narodov samem.

Zanimivo je tudi, kako si je nemško ministristvo propagande zagotovilo tajnost vkorakanje čet v Porenje. V noči od 6. na 7. marca okrog treh zjutraj so telefonirali berlinskimi novinarjem, naj pridejo ob sedmih zjutraj v ministristvo propagande. Tam so jim povedali, da ne smejo zapustiti poslopja. Kdor je imel važne rodbinske zadeve, je moral izročiti pismo uradniku ministristva. Potem so morali novinarji v zaprt avtomoblu in odpeljali so jih na letališče v Tempelhofu, kjer sta bili pripravljani dve

veliki letali. Eno letalo je krenilo v Köln, drugo pa v Frankfurt. Šele nad oblaki so novinarji zvedeli, da bodo prisostvovali vkorakanju nemških čet v demilitarizirano Porenje.

Svetovni kongres vagabundov

Da, tudi vagabundi bodo imeli svoj svetovni kongres. Zveza vagabundov, ki je bila ustanovljena v Ameriki in ki ji predseduje Jeff Davis, je imela že več manjših zborovanj. Davis zahteva vse časti, ki gredo predsedniku mednarodne organizacije. Zborovanja vagabundov sicer niso dobrodošla politični, toda v Ameriki niso nič čudnega. Na njih se je debatiralo o raznih stanovskih vprašanjih, o stanovski časti in o blagodejnih posledicah pogostega menjavanja bivališča. Vagabundov namreč ne morejo obdavčiti, ker ne prestopajo menjavajo svoje bivališče. Zveza je imenovala nekaj častih članov. Tako so njeni častni člani Charlie Chaplin, George Arliss in Jack Dempsey, ki so ga potestili še s častnim imenom »vitez ceste«.

Zdej pa hoče sklicati predsednik Davis svetovni kongres vagabundov v Londonu. Vagabundi naj bi se zbrali v avgustu prihodnjega leta in londonska policija bi bila prijetno presenečena, ko bi videla vse udeležence, kako korakajo v slavnostnem sprevodu. Davis ceni število vagabundov v zvezi na 800.000 in če bi jih prišla na kongres le ena četrtina, bi jih bilo za en dan dovolj tudi v tako velikem mestu, kakor je London. Toda vagabundi so raztreseni po vsem svetu in težko se jih bo zbralo toliko, saj večina nima denarja za polne stroške.

Angleži so praznoverni

Angleži verujejo v duhove in strašila, celo pred mikrofonom hočejo postaviti strašilo in zato se ne smemo čuditi poročilom angleških listov, da je praznoverna celo kraljica-vdova. Ko se kraljica Mary cez nekaj tednov preseli v Malborough house, pišejo angleški listi, jo pozdravijo tam stotile gostje rezidence-pet fantomov. Dva izmed njih sta nemirni duši dveh kmetov, umorjenih v grajskem parku, eden je postal žrtve vojakov, drugega je pa ubil prednik pesnika Byrona. Drugi trije fantomi so pa aristokratskega celo kraljevskega porekla. Duh lorda Mohama, ki je umoril lorda Hamiltona in je bil usmrčen, pozdravi kraljico Mary blizu železnih vrat, kjer se najraje izprehaja.

V Malborough-housu samem hodita ob določeni uri dva duhova po hodnikih. To sta duh Karla I. in duh njegove ljubice rusolase Nelly Gwynnove ki je imela v gradu svoje sobe. Po tradiciji iz zadnjih časov zapuščajo v toplih poletnih nočeh dušice Tine, Muffa in Josse, ljubkih psičkov in majhnega zajčka Bonnya, ki so bili ljubljenci kraljice Aleksandre, svoje grobičke, kamor jih je dala pokopati v parku kraljice in v luninem svitu skačejo po travniku pred gradom.

Znanost v Rusiji

Dva znanstvena zavoda Sovjetske Rusije v Tascentu, zavod za poskusno medicinsko proučevanje in geofizični observatorij, organizirata in opremljata lastne celice za umetno podnebje. Od njih si obetajo ruski učenjaki mnogo koristi za praktično vedo. Celice so votle železne oble s premerom 3 m, v katerih se da zapreti zrak popolnoma

izolirati, segreti, redčiti in nasičiti s paro, tako da se dajo ustvariti točni klimatski pogoji raznih krajev na zemlji. Oble stoji na električnem izolatorju in ima napravo za proizvajanje atmosferske elektrike in lasten stroj, ki dela v obli poljubne veter. Vrata in okno omogočata točno opazovanje od zunaj in znotraj oble.

Celica medicinskega zavoda je določena za praktična proučevanja vpliva različnih podnebnih na živ organizem. Zdravniki in tehniki zavoda si poljubno proizvajajo ozračje letnih časov v raznih pasovih zemlje in različnih višinah, da lahko sledi vplivu podnebja na človeški organizem, na delazmožnost itd. S pomočjo te naprave bodo lahko proučevali delovne možnosti v tovarnah, delavnicah, pisarnah itd. Geofizični zavod pa boče na podoben način proučevati možnosti reguliranja vremena, zaščita poljskih pridelkov pred nočno slano, proževanje umetnega dežja, megle, itd. Zanimiv je načrt pripraviti v poskusni celici geofizičnega zavoda po zvezdoslovskih dognanjih ozračje planetov, zlasti Venera in Marsa ter tako praktično študirati, ali morejo živeti na planetih vsaj nižja bitja.

Pet papežev je vozil

Nedavno je umrl v Rimu Rinaldo Giacchini, ki se je lahko pohvalil, da je vozil v papeški kočiji pet papežev in sicer Pia IX., Leona XIII., Pia X., Benedikta XV., in Pia XI. Giacchini je bil v noči na 12. junija 1891 junak dogodka, ki je vzbudil po vsem svetu senzacijo. Kot starejši kočijaž je sedel na kozlu katefalka, na katerem so peljali zemске ostanke 7. februarja 1878 umrlega papeža Pia IX. iz cerkve sv. Petra v lastno grobnico v cerkvi sv. Lovrenca. Ko se je pogrebni sprevod pomakal ob svitu bakelj čez most, je skupina s palicami oboroženih ljudi napadla pogrebce hotoč polastiti se papeževih zemskih ostankov, da bi jih vrgla v Tiber. Giacchini je v svojo hladnokrvnostjo preprečil to in kresto so brez nezgode pripeljali do cerkve sv. Lovrenca.

Najlepše spomine je imel Giacchini na papeža Pia X., ki se mu je za vsako vožnjo posebej zahvaljal. V zaslužni pokoj je stopil Giacchini pod sedanjim papežem Piem XI. Dobil je dekret, v katerem mu je v toplih besedah izrečena zahvala za zvestobo papežem in katoliški cerkvi. Od kočije se je poslovil že pred leti, ko so avtomobili tudi na papeževem dvoru izpodrinili konjsko vprego. Ko je težko obolel, je papež vsak dan vprašal po njegovem zdravju. Starega zvestega služabnika so pokopali na pokopališču sv. Ane.

LOVSKA

Nedeljski lovec: Oprostite ali je tekkel tod mimo sepaš zajec?
Drugi nedeljski lovec: Ne, nisem ga videl. Kaj ste ga obstrelili?
— Ne, samo med noge se mi je zapletel, pa sem mu stopil na nogo.

V šoli

Učiteljica pojasnjuje učencem razliko med imenitno rožo in skromno vijolico. — Glejte otroci pravi, krasna, razkošno obleče na dama gre po ulici, pa je ponosna in za nikogar se ne zmeni. To je imenitna roža. Za njo pa stopa skromno bitje povešane glave. . . .

— Ze vem, prekine učiteljico Jurček, — to je njen mož.

Mihail Zoščenko:

Matrjona

Marsikatera berčaja je dobila gospoške dvorce, toda za Ivana Saviča med drugimi ni več bilo dvorca. In tako je živel Ivan Savič v svojem prejšnjem stanovanju v Veliki Puškarski ulici.

In kakšno stanovanje je bilo to, ljudje božji! Samo reklo se je temu stanovanje — v vsakem kotu je imela zavetišče druga figura. Babuška Anisja je bila ena, babuška Tekla druga, Paška Ogurčik tretja. . . . Ze samo naštevavanje ljudi spravi človeka iz ravnotežja.

V takem stanovanju in pri takem poklicu, kakršnega je imel Ivan Savič — bil je soboslikar in slikar vobče — se ni dalo stanovati. Saj se je še celo pripetilo, da je babuška Anisja s svojim predpasnikom razmazala vse konture na platnu. Tako tesno je bilo v stanovanju. In zato menda Ivan Savič, kar ni prišel iz bede.

Toda Ivan Savič je imel ženo. Dragoceno ženo Matrjono Vasiljevno. To vam je bila baba, ljudje božji! Druge take babe ne najdete v vsej sovjetski Rusiji. A če bi se že kje našla taka, bi jo bilo treba brez vsakega usmiljenja pri prvem srečanju zadaviti. Kadar se ji je hotel še posebno prikupiti, jo je klical Ivan Savič Motja, draga Motja, Matrjona, Matrjonica. Kakšno je zagodla ta žena Ivanu Saviču? Ona, ta vražja žena, Ivanu Saviču niti umreti ni dala. Bog mi je priča, da je to res. Manjkalo je samo še to, da bi ga grizla. Morda je pa tudi grizla. Kdo bi mogel vedeti

to? Kjerkoli se vname preprij, kjerkoli padajo zausnice, tam je tudi Matrjona. Kakor se premetava riba v vodi, tako draži ona druge in marsikoga kar sama oklofuta.

In tako je preživela Matrjona z Ivanom Savičem skoraj petnajst let v najlepši slogi. Seveda, ravnsala sta se, da se z besedami niti povedati ne da. Toda da bi prišlo med njima do prehudih sporov, tega ni bilo. Matrjona je vendar razumela, da je Ivan Savič mož drugačnega kova. In res — nadarjen je bil močno. Včasih je naslikal kaj tako, da nihče ni razumel, kaj je hotel naslikati. Skratka, bil je svojevrsten slikar. In pri tem skrben. Toda do blagostanja se ni dokopal. Živel je zelo slabo.

Slabo je živel ta človek in povrh je še zbolel. Predno je pa zbolel, je oslabil do skrajnosti. Ne morda, da bi ne mogel z nogo ganiti, pač pa je oslabil tako rekoč duševno in psihološko. Zahrepenel je po drugačnem, lažjem življenju. Sanjal se mu je o ladjah, o rožah.

Sam je bil pri tem miren, preplašen, zamišljen. Vedno se je jezil na to, da doma ni miru. Čemu neki storklja babuška Anisja okrog štedilnika kakor slon? In zakaj brenka Paška Ogurčik vsak dan na balalajko?

Vedno je hotel imeti tišno. Kakor da se pripravljala umreti. Na vso moč so mu zadisale ribe. Hotel je pa jesti samo vse slano — slanike.

Tako je v terek zbolel, v sredo je hotel jesti slanike, v četrtek ga je pa jela oštevati Matrjona.

— Zakaj pa ležiš? Morda si pa na-

lašč zlezel v posteljo. O, saj te poznam! Morda ti ne diši delo.

Zena se prepira, mož pa molči.

— Kar naj opleta z jezikom, baba sitna — si misli Savič — Meni je zdej vseeno. Čutim, prijatelji, da bom kmalu umrl.

Toda Savičevo telo vse gori, ponoči se mu blede in premetava se po postelji. Podnevi pa leži iztrpan, noge molči od sebe in venomer razmišlja.

Govori. Pred smrtjo bi rad še pogledal v naročje narave. Še nikoli nisem videl nič podobnega.

Tako je razmišljal in fantaziral dva ali tri dni, ko se je nanekrat nekaj zgodilo.

K postelji je stopila Matrjona Vasiljevna in vprašala: — Umiraš? — Da, pravi Ivan Savič — umiram, Motja. Noge imam že tako lahke, kakor da mi odpadajo.

— Toda jaz ti ne verjamem — mu odgovori Motja. — Zdravnika pokličem k tebi. Naj se izjavi zdravnik. Potem se bo pa odločilo ali umrješ ali ne.

In poklicala je Matrjona okrajnega zdravnika iz bolniške blagajne. Zdravnik je pregledal Ivana Saviča in dejal Motji: — Da, slabo je z njim. Ne bo drugače, kmalu po mojem odhodu bo umrl.

To rekoč je zdravnik odšel.

Tedaj je pa stopila Matrjona k Ivanu Saviču rekoč: — To pomeni, da menda res umiraš. Jaz ti pa pravim, da ti ne dovolim umreti. Ti mrcina grda, si legel v posteljo in misliš, da ti je vse dovoljeno. Motiš se! Ne dovolim ti

umreti. Glej ga no, bogataša! Umreti se mu je zahotelo. Kje si pa nabral ti cigan denarja, da hočeš umreti? Mrliča je treba umiti, a to stane.

Tedaj pa se oglasi dobrodušna babuška Anisja: — Jaz ga umijem. Jaz te umijem, Ivan Savič. Verjemi mi to. In denarja ne vzamem niti kopejke. To je čisto bogu ljubo delo — umiti mrliča.

Tedaj se je pa Matrjona Vasiljevna zadržala na Anisjo:

— Aha, — pravi, — umiješ ga? Kaj pa krsta? In pogrebni voz, kakor je v navadi? Fej, na vse! Ne dovolim mu umreti! Naj prej kaj zasluži. . . . Zasluzi, Ivan Savič za krsto, potem pa umri, če hočeš dvakrat zapored, niti besedice ne bom črhnila.

Po teh besedah je tudi Ivan Savič prebledel.

— Kako pa moreš govoriti tako, Motja! To ni odvisno od mene, če umrem ali ne. Umrl bom brez denarja. Motja, slišiš? Kako neki drugače?

— Kar tako, — pravi Matrjona, — ne dovolim pa ne dovolim. Do večera moram imeti denar. Pojdi, kopljči če treba zemljo, a denar moraš prineseti in konec besedi.

— Dobro — pravi Ivan Savič — pojdem iskati delo.

In do večera je ležal Ivan Savič kakor mrlič, kar sapa mu je zapiralo. Toda zvečer se je jel oblačiti. Vstal je iz postelje, vzdihnil in odšel na ulico. Nos je imel koničast, roke zvite, a noge so se komaj dotikale tal. Stopil je na dvorišče. Srečal je hišnika Ignata. Hišnik pravi Saviču: Čestitam k odravljenju!

Toda Savič se ozre na hišnika s trudnim pogledom in pravi: — Ignate, čuj Ignate! Daj mi nekaj denarja. Vrnili ti ga bom, to je res, ker bom jutri umrl. Motja želi to. Koliko stane umivanje mrliča, Ignat?

— Poberi se, — odgovori Ignat tiho.

— Groza me obhaja, če te pogledam.

In Ivan Savič je odšel. Stopil je na ulico. Privlekel se je tja do velikega prospekta. Tam je sedel na podstavek kipa. Hotel je glasno krikniti, pa se mu je posrečilo samo tiho zašepetati: — Ljudje božji, umiram!

Nekdo mu je položil denar na koleno. Isto so storili še drugi.

Ponoči se je Ivan Savič vrnil domov. Prišel je ves prepoten in v snegu. Legel je v posteljo. V roki je držal denar. Motja ga je hotela prešteti. Savič ni dovolil.

— Ne dotikaj se ga z nečistimi rokami! — je dejal. — To je še malo.

Drugi dan je Ivan Savič zopet vstal. Zopet je vzdihnil, razprostri roke in odšel na ulico.

Ponoči se je zopet vrnil z denarjem. Preštel je denar in legel.

Tretji dan zopet. In tako je šlo to naprej, — dokler ni bil trdno na nogah.

Tako Savič ni umrl. Matrjona mu ni dovolila umreti.

Seveda, če prečita to zgodbo inobrazen zdravnik, se bo smejal. On poreče: da takih primerov ne pozna, toda Ivan Savič resnično še danes živi. Vsak večer sedi na prospektu in s tihim glasom prosi mimoidoče vbogajne.

Sokolstvo

Seja zbor društvenih načelnikov in načelnic v Kranju

V nedeljo dne 15. t. m. se je vršila v Kranju seja zbor društvenih načelnikov in načelnic Sokolske župe Kranj, katere se je udeležilo zelo veliko število načelnikov in načelnic ter članov župnega T. O. Zbora se je udeležil tudi načelnik SKJ dr. Alfred Pichler, ki je pazno sledil poročilom in tudi sam krepko posegal v debato.

Župno načelnstvo je v lični brošuri izdalo tiskano poročilo, iz katerega je razvidno ogromno delo, ki so ga župni tehnični organi opravili v minulemu letu.

Sporedno s saveznimi smučarskimi tekmami so se vršile 17. februarja 1935. župne smučarske tekme v Skofji Loki, katerih se je udeležilo 12 edinic, 160 tekmovalcev in tekmovalk. Največ tekmovalcev je postavil Kranj in sicer 39. Skofja Loka 33, Jesenice 26. Župnih tekem na orodju in v lahki atletiki, ki so se vršile 9. junija v Kranju se je udeležilo 250 tekmovalcev in tekmovalk iz 12 društev. Kranj jih je postavil 57. Koroska Bela—Javornik 38, Jesenice 36. Poleg teh so se udeležili tekem tekmovalci naslednjih društev: Skofja Loka 34, Radovljica 26, Stražišče 26, Bled 11, Mojstrana 7, Tržič 7, Gorenja vas—Poljane 3, Sovodenj 3, in Boh. Bistrica 2 tekmovalca (k) Na župnem zletu v Kranju je pri javni telovadbi nastopilo 1330, v sprevidu pa je korakalo 1486 oseb. Sodelovala niso društva Gorjuše, Podbrežje in Kobar. Tekem v odbojki, ki so se vršile 1. septembra v Radovljici, so se udeležili društva Jesenice, Javornik, Zirovnica, Radovljica Kranj Stražišče in Skofja Loka s 15 vrstami skupno z 90 tekmovalci in tekmovalkami. Župnih plavalnih tekem, ki so se istega dne vršile v Radovljici se je udeležilo 56 tekmovalcev in tekmovalk iz društev Kranj, Radovljica, Kor. Bela, Javornik, Skofja Loka in Jesenice.

II. Skupinske tekme v odbojki v Celju dne 29. septembra se je udeležila iz župe Kranj ena vrsta članov, ki je dosegla II. vrsto in vrsto moškega naraščaja, ki je dosegla I. mesto in je vsled tega prišlo v izločilno tekmo za Savezno prvenstvo v Beogradu, kjer je dne 13.10. dosegla III. mesto.

Župnega tajnega pešizeta v pogorje Jelovice se je udeležilo iz 13 edinic 88 članov. Izleta so se udeležila društva Gorje, Mojstrana, Zirovnica, Radovljica, Komnagorica, Brezje—Mošnje, Ljubno, Tržič, Predvor, Predosje Kranj Stražišče in Sovodenj.

Društveni prednjaški tečaji so se vršili po edinicah od 10/12. 1934. — do 15/4. 1935. Tečaje je vodil župni prednjak brat Rekar. Tečaji so se vršili v 15 edinicah, posečalo pa jih je 299 udeležencev. Skupinski javni nastopi so se vršili v skupini Bled, Jesenice, Radovljica, Kranj in Skofja Loka. Pri vseh javnih nastopih je nastopilo 2514 oseb.

Tekem za prvenstvo SKJ, ki so se vršile v Ljubljani 22. in 23. aprila so se udeležili iz župe Kranj 4 bratje in sicer: Pristov Jernej z Jesenic, Košnik Milan, Ule Hinko in Rovani Dražja iz Kranja. Vsejunaškega zleta v Sofiji se je iz župe Kranj udeležilo 66 članov in članic.

Po poročilu načelnstva se je razvila daljša in zelo zanimiva debata, v katero je med drugimi posegel brat savezni načelnik. Osebito se je razpravljalo o delovanju župnega mladinskega odseka ter župnega smučarskega odseka, ki mora svoje delo poglobiti tako, da bo imela prav vsaka edinica svoj smučarski odsek. Mnogo se je razpravljalo o potrebi gradnje velikega sokolskega planinskega doma v triglavskem sredogorju, kjer naj bi bila po zimi stalna smučarska šola, v poletju pa bi dom nudil stroho počitku potrebnim članom, njegova okolica pa za taborjenje sokolske mladine. Sklenilo se je soglasno, da se bodo vršile tekme članstva in naraščaja na orodju in v lahki atletiki dne 7. junija t. l. v Kranju, župni zlet članstva, naraščaja in dece pa v Skofji Loki ali v Kranju, o čemur bo odločila uprava na svoji seji, ki se bo vršila v Kranju dne 22. t. m.

Ponovno je bil za župnega načelnika predlagan zaslužni brat Vinko Beznik iz Kranja, za namestnike pa bratje: Horvat

Ljudevit iz Radovljice, Benedik Franc iz Stražišča, Buh Tone iz Jesenic, za načelnico pa sestra Azman Marija iz Kranja, za namestnice pa sestre Horvat Lojzka iz Radovljice, Kušar Nadina iz Kranja in Kolman Dolfka iz Radovljice, za načelnika župnega mladinskega odseka pa br. Horvat Rudolf iz Skofje Loke.

Skupščina Sokolske župe Ljubljana

Uprava Sokolske župe Ljubljana ponovno opozarja vse župe edince na glavno skupščino, ki bo v nedeljo 22. t. m. točno ob 9. v mali dvorani Sokolskega doma na Taboru. Vse brate delegate prosimo, da uredijo svoj odhod iz Ljubljane tako, da bodo lahko prisostvovali od začetka do konca skupščini. Na dnevnem redu so izredno važna vprašanja glede bodočega sokolskega dela v župnih edinicah, predvsem pa se bo tudi obravnaval župni zlet, na katerem bo svedčano razvit župni prapor, darilo našega mladega kralja in prvega Sokola Petra II. Za župni zlet mora vladati v vseh edinicah največje zanimanje, zlasti telovadci in telovadke morajo pokazati na tem zletu, da je župa Ljubljana vredna tako visokega odlikovanja. Župna uprava zato upravičeno pričakuje, da bodo v nedeljo zastopane na skupščini prav vse župne edince. Zdravo!

— Sokolski dom na Viču. Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma na Viču bo imelo v petek 27. t. m. ob 20. v sejni sobi Sokolskega doma redni občni zbor. Za vse članstvo udeležba častna dolžnost. Uprava.

— Ljubljanski Sokol opozarja na naraščajski telovadni nastop (moški in ženski), ki bo v četrtek na praznik sv. Jožefa ob 17. v društveni telovadnici v Narodnem domu. Vabljeni vsi prijatelji sokolskega naraščaja.

Radiorogram

Četrtek, 19. marec.

9.30: Napoved časa, poročila, objava sporeda. 9.40: Versko predavanje (prior Valerian Učak).— 10: Prenos cerkvenih glasbe iz mariborske stolnice.— 11.30: Otroška ura: Gajšperček pride na svet (Lutkovna igrata).— 12: Napoved časa, objava sporeda, obvestila.— 12.15: Stanovske pesmi (poje akademski pevski kvintet).— 13: Plošče po željah (oddaja prekinitvena od 14. do 16. ure).— 16: Kmetijska ura: O vršah krompirja v Sloveniji (g. inž. Mikuš) 16.20: Slovenska glasba (radijski orkester).— 17: O medu in medenem pečivu (ga. Milena Serko).— 17.15: Za dobro voljo in kratak čas.— 19: Napoved časa, poročila, objava sporeda.— 19.30: Nac. ura: Sokolska organizacija — njeni predpisi (Josip Batič).— 20: Koncert pevskega društva »Cankar«.— 20.45: Italijanske opere (radijski orkester).— 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila.— 22.15: Prenos plesne glasbe iz kavarne »Nebotičnik«.

Petek, 20. marca

11: Solška ura: Zakaj se ptice selijo — dvo-govor (vodi g. Arnost Adamič).— 12: Sprehod po Balkanu (plošče).— 12.45: Vremenska napoved, poročila.— 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila.— 13.15: Odlomki iz zvočnih filmov (plošče).— 14: Vremensko poročilo, horzni tečaji.— 18: Zbrano delo Vide Jerajeva (dr. Silva Trdin).— 18.20: Fibich: Pomlad — simfonična slika (plošče).— 18.40: Pravna ura: O zemljiški knjigi (g. Bidovec Valentin).— 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila.— 19.30: Nac. ura: Protikomunistična predavanja (Milan Topovič) Bgd.— 20: Prenos iz Zagreba.— 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.— 22.30: Angleške plošče.—

Sobota, 21. marca

12: Plošča za ploščo — napev v napev (pester venček veselih glasbenih točk).— 12.45: Vremenska napoved, poročila.— 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila.— 13.15: Plošča za ploščo — napev v napev (pester venček veselih glasbenih točk).— 14: Vremensko poročilo.— 18: Za delopust (radijski orkester).— 18.40: Pri naših zadrugi-nih (obisk v Stražišču, Naklem in Kropi, g. Rus Roman).— 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila.— 19.30: Nac. ura: Zgodov. osebe prve ustaje (dr. Stevan Zagorčič) Bgd. 19.50: Zunanji politični pregled (dr. A. Kabar).— 20.15: Pozdrav pomladi — pester večer z godbo, petjem in prizori.— 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.— 22.15: Radijski jazz.

MALI OGLASI

osreda 0.50 para, davek Din 3.—, osreda 1 Din, davek 3 Din
preklic!

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

PRODAM

Telefon 2059

Suha drva,
premog,
karbopakete
dobite pri
I. POGACNIK
Bohoričeva ul. št. 5

SIVALNI STROJ

ogrejevalni se poceni prodaja. Stari
trg 7. Pri hišniku. 970

POHISTVO

moderno, velika izbira po naj-
nižjih cenah dobite pri Andro-
vic, Komenskega ulica 34. 837

RAZNO

50 par entlanje
ažuriranje vezanje zaves, pe-
rija, monogramov, gumbic,
velika zaloga perja a 6.75 Din.
Julijanac, Gosposvetska 12. 1/T

FRIZERSKI

salon za gospode in dame se
priporoča. Točna in dobra po-
strežba. Engelbert Franceti,
Ljubljana, Tyrseva 20, nasproti
savarne Evropa 1006.

ZDRAVNIK

DR. JEMEC
se je preselil z ordi-
nacija v svojo vilo,
Tobačna ulica 6.

NIZKE CENE

dvokoles, otroških-igrač-
nih-invalidskih vozičkov,
prevoznih tričikljev, šivalnih strojev. Cenik franko.
»TRIBUNA« F. BATEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 26.

VSAK RADIJSKI NAROCNIK,

ki hoče spoznati in uživati
odaje vseh domačih in in-
ozemskih radijskih postaj, mora
imeti radijski list. Naš naj-
boljši radijski list je ilustrirana
tedenska revija

NAŠ VAL

ki prinaša poleg točnih in
pregledno urejenih sporedov še
zanimivosti iz radijskega, gla-
dališkega in filmskega sveta.
List je razkošno ilustriran in
prinaša redno modne novosti.

Zahtevajte še danes »Naš val«.

DAJ TATA KU — KU —
Dubravka Manojlovič

SENZACIONALNA IZPREMEMBA V MODI PUDRA

Iz Pariza prihaja skrivnost novega „mat“ pudra

Elegantne Francozinje so kreirale novo
modo, ko so našle puder, ki daje polti videz
breskvinoga cveta ter prepreči za vos dan
tudi najmanjše sledove svetlikanja.

Skrivnost je v tem, da se po novem na-
činu izdelave najfinjši puder trikrat pre-
seže skozi svileno sito in zmeša z dvojno
peno smetane. Ta novi način izdelave pu-
dra, ki je plod dolgoletnih raziskov franco-
skih kemikov, je patentiran od trdke To-
kalon. Puder Tokalon omogoča odstranitev
svetlikanja nosu in mastne kože. Da Vam
prekрасno polt, ki ostane popolnoma »mat«
polnih 8 ur. Če uporabljate »mat« puder
Tokalon, se Vam koža ne bo svetlikala niti
na vetru in dežju in tudi ne pri potenju.
Ta puder daje licu videz svežih dražestnih
rožnatih listov ter zviša v veliki meri Vašo
privlačnost. Nabavite si puder Tokalon,
ker on, pri vseh velikih stroških pri izde-
lavi, ni dražji.

SPECIALNO ZAGREBSKO

TOMISLAV PIVO 18%

se toči v restavraciji
HOTEL ŠTRUKEL

Gajev hram Ljubljanski dvor

nudi danes in jutri veliko izbiro morskih rib. Branci, škampi
z majonezo, orade, barboni, sv. Peter, zrezek, kalamari, svolje,
bakalar, brodet itd. Na razpolago prvovrstna dalmatinska
vina, originalni »Dingač« in pristni viški Opolo.

Se priporoča M. CEPIC

SEMENSKI OVES

debelozrnati ječmenovec švedskega izvora, zajamčeno kaljiv,
nudi najceneje, dokler je kaj zaloge, trdka

A. VOLK — LJUBLJANA

RESLJEVA CESTA 24.

Upravi »Našega vala« Ljubljana, Knaflicjeva ul. 5.

Podpisani

Ime in priimek

točen naslov

naročam tedensko ilustrirano revijo za radio,
gledališče, film in modo »Naš val«.

Naročnino bom plačeval:

mesečno	Din 12
četrtletno	Din 36
polletno	Din 70
celoletno	Din 140

(Nezahtevano črtati).

V 1936. Podpis

Frank Higham 34

Seržant Flips

Roman

To je pa v Rankonov glavni takoj vzbu-
dilo pravilno misel, da ta mož nikakor
ne sme pasti v Temzo, ker bi ga tovor
utegnil potegniti na dno. Potem je Bud
Rankon z zadovoljstvom glasno ugotovil
da je krajina primerno temna, dovolj za-
strta z meglo in hvalevredno neobludne-
na. Jaz se za vse to nisem prav nič zme-
nil, saj nisem pretepač, samo radoveden
sem bil na mož, kako se bodo ravnsali.
In tako sem sledil bratoma Rankon. Kma-
lu smo ga dohiteli in Bud ga je vprašal,
koliko je ura. — Točno dvanajst, — je
odgovoril prijazno, ne da bi pogledal na
uro. — Vidim, da imaš uro v glavi, sta-
rina in zato ne potrebuješ te-le. — je
delal Tim in segel po njegovo uro. Kaj
se je zgodilo potem, se ne spominjam več
dobro. Slišal sem samo, kako je dvakrat
zadonel, kakor če udariš s palico po
meloni in brata Rankon sta odletela vsak
na svojo stran kakor kapljici živega sre-
bra, kadar padeta na tla. Potem sem pa
takoji tudi jaz začutil svojo. Gromska
strela, imel sem občutek, kakor da mi
nekdo piše vse zobe naenkrat brez vsake
injekcije. Najbrž sem kaj hitro sedel na

tla, ker me potem ni bolela samo glava.
Ko sem si opomogel, sem zagledal Buda
Rankona, kako kleči in se z eno roko
drži za čeljust, z drugo pa pobira svoje-
ga brata. Prijaznega gospoda z uro pa že
ni bilo nikjer.

— Brata Rankon pobiti na tla z golo
pestjo, za to je potrebno več, nego sama
moč. To je moral biti profesional na
dopustu, — je menil Jack Bracley.

— Toda eno vem, — je nadaljeval Ri-
goletto, — če še kdaj srečam tega vra-
žjega dečka, bo pokalo, pa magari. Ri-
goletto je segel v žep. — Dio mio, moj
samokres je izginil!

Še enkrat je segel Rigoletto v žep in
otpal v njem listek. Privlekel ga je iz
žepa in jel presenečeno čitati. Njegov
obraz je postal mirnejši in ko je prečital
do konca, je dejal: »Gotovo sem ga po-
zabil doma pod vzglavjem. Davi se mi
je zelo mudilo.«

Jonny Trubač se je pomembno ozrl na
Bracleya in krčmar mu je prikimal s
svojo štirioglasto glavo.

Ko se je Rigoletto vrnil v svojo sobo
v četrtem doku, je brž prižgal petrolejko
in jel znova zlogovati:

»Rigoletto, jutri točno ob enajstih po-
noči boš v Mumper Streetu številka 34
prednji trakt, prvo nadstropje. Če ne pri-
deš, te bom znal najti! Molči in to pismo
takoji sežgi.«

To je bilo vse. Nobenega znaka, nobe-
nega podpisa. Rigoletto se je zamišljeno
praskal za ušesi in napeto razmišljal.

Tega listka mu ni mogel potisniti v
žep nihče drugi, nego mož z debelo veri-
žico.

★

Mumper Street pravijo strašno zane-
marjeni in umazani zakotni ulici v White-
chapelu. Nizke, zakajene hiše, razbita,
deloma z lepenko zamašena okna pozna-
jo blagoslov vode samo zunaj, namreč
kadar dežuje. Omet kaže za celo dlan
velike luknje, tlak hodnika je pa tudi
sama luknja. Celotno solnce ne sije tako le-
po kakor drugod. Vela lica stanovančev
teh hiš so mrtva in brezizrazna kakor
obrazi figurin v panoptiku.

Hiša številka 34 se ni prav nič razliko-
vala od drugih stanovanjskih podrtij. Na
ulico je imela samo štiri okna, v zadnjem
traktu je bilo pa več tesnih, umazanih
stanovanj z vrati bodisi naravnost na ne-
tlakovano dvorišče ali pa na hodnik.

V sprednjem traktu je bilo samo eno
stanovanje. Nekoč je stanoval tu gospo-
dar, siromašen obrtnik. Od njegove smrti
je pa visela na črvihih veznihi vratih
oguljena tablica iz lepenke z napisom:
»Zdvehi sob in kuhinje obstoječe stano-
vanje se takoj odda. Pojasnila daje, hiš-
nik na dvorišču.«

Nekoga dne je prišel prileten mož, ki

je govoril zelo dostojanstveno in prid-
garsko in hotel je videti stanovanje. Hiš-
niku je pravil, da je funkcionar nekega
dobrodelnega društva, ki se peča — na-
glušni hišnik je vsaj tako razumel — s
podpiranjem obubožanih postopakev in
žeparjev ali nekaj podobnega.

Neznancu je stanovanje očividno uga-
jalo, kajti plačal je takoj najemnino za
tri mesece ter zahteval ključ. Potem je
dejal, da se s selitvijo ne bo žuril, tem-
več da bo še nekaj časa počakal, ker
ima še plačano dosedanje stanovanje sre-
di mesta. Toda zdaj so slabi časi, do-
brotnike mora človek iskati podnevi z
lučjo in zato se je treba omejiti. Zato
se je društvo odločilo najeti skromnejšo
pisarno.

Rigoletto je našel ob določenem času
večna vrata odklenjena. Ko se je do-
tikal po vratih stopnicah do prvega na-
dstropja, je prižgal vžgalico in se ozrl
po vratih. Opazil je dvojce vrat. Ona
na levi strani so bila obita s pločevino
in Rigoletto je pravilno sklepal, da vo-
dijo v podstrešje. Na drugih, lesenih
je opazil košček bele lepenke. Na kar-
tonu je bilo lepo napisana samo ena
beseda. Italijan se je čudil, da naemnik
stanovanja sploh ne skriva svojega ime-
na. Stopil je bližje, da bi prečital, ime.
Vžgalica je že dogorevala in Rigoletto
je moral držati žareč ogorek tik kartona.

Komaj je še mogel prečitati ime: »Huit-
zilo«.

— Zepar, ki je sploh kaj vreden, nosi
vedno pri sebi žepno svetilko, tako da
mu ni treba stikati po temi z vžgalic-
cami, — se je začel prijeten možki glas.
Rigoletto ni vedel, odkod prihaja glas,
ker se je bil tako prestrašil, da ni sli-
šal, kako so se vrata odprla.

— Sluga ponižen, signore, — je za-
šepetal Rigoletto, da bi sploh kaj rekel.
In da bi oni drugi ne opazil njegove
zadreg, je pripomnil: Prihajam po svoj
samokres.

— Vse lepo po vrsti, prijatelj. Bojim
se, da samokresa ne boš več rabil, kajti
na onem svetu ljudje ne streljajo s sa-
mokresi, — je odgovoril neznanec mirno
in segel po Italijanovi roki, da bi ga v
temi odvedel v stanovanje. Rigoletto je
imel občutek, kakor da je segla po njem
s koščeno roko smrt in ovrtnik mu je
postal naenkrat silno tesen. Kar je za-
žarela močna električna luč in nien sto-
žec je pokazal na velik zaboj z napi-
som: Whisky.

— Tja-le sedi, — mu je zapovedal mož
s prijetnim glasom. Rigoletto je ubogal.
Zdaj je sedel baš sredi svetlobnega
stožca. Za vse na svetu bi ne bil pri-
znan, da ga je strah, da se grozno boji.
Rigoletto je potrkal na zaboj in zamr-
mal razočarano: Prazen!